

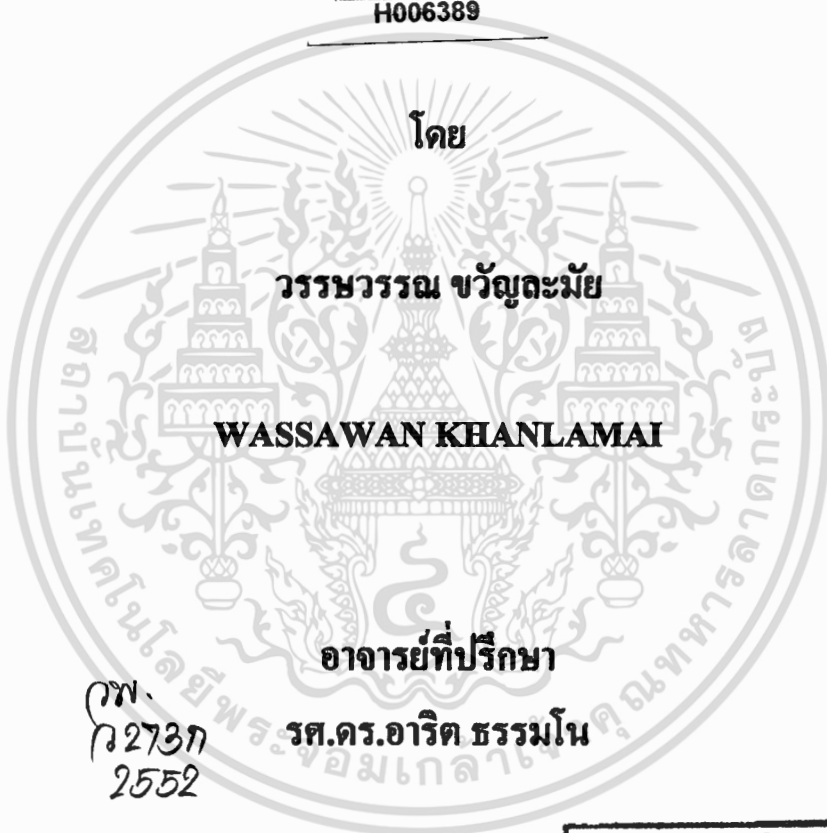
ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การศึกษาการจัดเรียงข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับโครงข่ายประสาทเทียม
แบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ

**A STUDY OF ORDERED SIMPLIFIED FUZZY ARTMAP NEURAL
NETWORK**

H006389

โดย

วรสวรรณ ขวัญละมัย

WASSAWAN KHANLAMAI

อาจารย์ที่ปรึกษา

กพ.
ก273ก
2552

รศ.ดร.อาริต ชรรมนโน

สงหนุ.....
เลขทะเบียน 06389
วันเดือนปี 14 ส.ค. 2554

b. 12310128
i. ....

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาโครงการพัฒนาระบบงาน
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**A STUDY OF ORDERED SIMPLIFIED FUZZY ARTMAP NEURAL
NETWORK**

**A REPORT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS OF THE COURSE
SYSTEM DEVELOPMENT PROJECT
MASTER OF SCIENCE PROGRAM IN INFORMATION TECHNOLOGY
FACULTY OF INFORMATION TECHNOLOGY**

COPYRIGHT 2010

FACULTY OF INFORMATION TECHNOLOGY

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง การนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อ	การศึกษาการจัดเรียงข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีซีอาร์ทแมพ
นักศึกษา	นางสาววรรณวรรณ ขวัญละม้าย
รหัสนักศึกษา	50066453
ปริญญา	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชา	เทคโนโลยีสารสนเทศ
แขนงวิชา	วิทยาการสารสนเทศ
ปีการศึกษา	2552
อาจารย์ที่ปรึกษา	รศ.ดร.อาริต ธรรมโน

บทคัดย่อ

รายงานฉบับนี้เสนอผลการศึกษาและพัฒนาระบบสารสนเทศ สำหรับงานด้านการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งในการทำดาต้าไมนิง โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล โครงการนี้จึงได้ทำการพัฒนาระบบขึ้น โดยใช้โครงข่ายประสาทเทียมซิมพลิไฟด์พีซีอาร์ทแมพในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลและออร์เคอร์พีซีอาร์ทแมพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลให้กับโครงข่ายประสาทเทียมซิมพลิไฟด์พีซีอาร์ทแมพ โดยทำการเปรียบเทียบผลในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลของทั้ง 2 อัลกอริทึม พบว่าลำดับการนำเข้าของอินพุตแพทเทินส่งผลต่อความถูกต้องในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีซีอาร์ทแมพแต่ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลของอัลกอริทึมออร์เคอร์พีซีอาร์ทแมพ

Title	A Study of Ordered Simplified Fuzzy ARTMAP Neural Network
Student	Ms. Wassawan Khwanlamai
Student ID.	50066453
Degree	Master of Science
Program	Information Technology
Major	Information Science
Academic Year	2009
Advisor	Associate Professor Arit Thummano, Ph.D

ABSTRACT

Classification is once process in many process of data mining for classifies data into supervised class. Using a proper system will make us do this method effectively. Therefore, An Application in this project is developed to compare between classification with using Simplified Fuzzy ARTMAP and Ordered Fuzzy ARTMAP by studying through performance and results in order to get an algorithm which is appropriate for classification.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาพัฒนาระบบการจัดเรียงข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพสำหรับการแบ่งกลุ่มข้อมูล จะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้เลย ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือและแรงสนับสนุนจากบุคคลสำคัญหลายท่าน ดังต่อไปนี้

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.อาริต ธรรมโน ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการนี้ ที่ให้ความกรุณาให้คำแนะนำ และปรึกษา ข้าพเจ้าผู้ศึกษาซึ่งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบพระคุณคณาจารย์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทุก ๆ ท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้กับข้าพเจ้า

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่ให้คำแนะนำ และคอยให้กำลังใจเสมอมา

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัวของข้าพเจ้าที่เป็นกำลังใจ และให้การสนับสนุนในทุกเรื่องๆ ทำให้ข้าพเจ้าสามารถทำโครงการพัฒนาระบบงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากโครงการพัฒนาระบบงานฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

วรชวรรณ ขวัญละม้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	II
กิตติกรรมประกาศ	III
สารบัญ	IV
สารบัญตาราง	VI
สารบัญรูป	VII
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา	1
1.3 สมมติฐานของการศึกษา	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	2
1.5 ขั้นตอนของการศึกษา	2
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล	4
2.1 โครงข่ายประสาทเทียมฟัซซีอาร์ทแมพ(Fuzzy ARTMAP Neural Network)	4
2.1.1 สถาปัตยกรรมของโครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพ	5
2.1.2 การเรียนรู้ของโครงข่ายประสาทเทียมฟัซซีอาร์ทแมพ	6
2.2 โครงข่ายประสาทเทียมซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ (Simplified Fuzzy ARTMAP Neural Network)	10
2.2.1 สถาปัตยกรรมโครงข่ายประสาทเทียมซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ	11
2.2.2 การเรียนรู้ของโครงข่ายประสาทเทียมซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ	12
2.2.3 การทำนายของโครงข่ายประสาทเทียมซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ	15
2.3 ออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ (Ordered Fuzzy ARTMAP)	15
2.3.1 กระบวนการทำงานของออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ	15
2.3.2 ตัวอย่างการจัดลำดับอินพุตแพทเทิน โดยใช้อัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ	17

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา	21
3.1 ข้อมูลที่ใช้กับระบบ.....	21
3.2 การดำเนินงาน	22
3.1.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	22
3.1.2 ขั้นตอนการออกแบบระบบ	22
3.3 การพัฒนาระบบ.....	28
3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบ	27
3.3.2 ส่วนติดต่อผู้ใช้ของระบบ.....	27
บทที่ 4 การทดลองและการประเมินผลการทดลอง	29
4.1 การใช้งานระบบ.....	29
4.1.1 โปรแกรมซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพ	30
4.1.2 โปรแกรมออร์เดอร์พีซซีอาร์ทแมพ	35
4.1.3 โปรแกรมเปรียบเทียบผลลัพธ์ของซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพและออร์ เดอร์พีซซีอาร์ทแมพ.....	41
4.2 ข้อมูลที่ใช้ในการทดลอง.....	42
4.3 ผลการทดลองและการวิเคราะห์	45
4.3.1 ผลการทดลอง	45
4.3.2 วิเคราะห์ผลการทดลอง.....	56
บทที่ 5 สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ	58
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	58
5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาและพัฒนาระบบ	59
5.3 ข้อเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม	60
ประวัติผู้เขียน	61

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 สรุปผลการทดลองข้อมูล Iris ของซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพและออร์เคอร์ พีชชีอาร์ทแมพ.....	46
4.2 ผลความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลของ Iris ด้วยซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ และออร์เคอร์พีชชีอาร์ทแมพ.....	47
4.3 สรุปผลการทดลองข้อมูล Heart ของซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพและออร์เคอร์ พีชชีอาร์ทแมพ.....	48
4.4 ผลความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลของ Heart ด้วยซิมพลิไฟด์พีชชี อาร์ทแมพและออร์เคอร์พีชชีอาร์ทแมพ.....	49
4.5 สรุปผลการทดลองข้อมูล Glass ของซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพและออร์เคอร์ พีชชีอาร์ทแมพ.....	50
4.6 ผลความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลของ Glass ด้วยซิมพลิไฟด์พีชชี อาร์ทแมพและออร์เคอร์พีชชีอาร์ทแมพ.....	51
4.7 สรุปผลการทดลองข้อมูล Diabetes ของซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพและออร์เคอร์ พีชชีอาร์ทแมพ.....	53
4.8 ผลความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลของ Diabetes ด้วยซิมพลิไฟด์พีชชี อาร์ทแมพและออร์เคอร์พีชชีอาร์ทแมพ.....	54
4.9 สรุปผลการทดลองข้อมูล Wine ของซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพและออร์เคอร์ พีชชีอาร์ทแมพ.....	55
4.10 ผลความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลของ Wine ด้วยซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพและ ออร์เคอร์พีชชีอาร์ทแมพ.....	56

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1	สถาปัตยกรรมของโครงข่ายประสาทเทียมพีซีซีอาร์ทแมพ 5
2.2	การเรียนรู้ของโครงข่ายประสาทเทียมซิมพลิไฟด์พีซีซีอาร์ทแมพ 11
3.1	ตัวอย่างข้อมูลที่นำมาใช้ 21
3.2	ขั้นตอนการทำงานของโมดูลนอมอลไลซ์..... 23
3.3	ขั้นตอนการทำงานของโมดูลจัดลำดับอินพุทแพทเทิน..... 24
3.4	ขั้นตอนการทำงานของโมดูลฝึกสอนโครงข่าย 25
3.5	ขั้นตอนการทำงานของโมดูลทดสอบโครงข่าย..... 26
3.6	ตัวอย่างส่วนติดต่อผู้ใช้..... 27
4.1	หน้าต่างหลักของโปรแกรม..... 29
4.2	หน้าต่างโปรแกรมของโครงข่ายประสาทเทียมซิมพลิไฟด์พีซีซีอาร์ทแมพ..... 30
4.3	หน้าต่างในส่วนการกำหนดพารามิเตอร์ที่ใช้ในระบบซิมพลิไฟด์พีซีซีอาร์ทแมพ... 31
4.4	หน้าต่างการเลือกไฟล์ข้อมูลฝึกสอนของระบบซิมพลิไฟด์พีซีซีอาร์ทแมพ 31
4.5	หน้าต่างของโปรแกรมเมื่อนำข้อมูลเข้าสู่ระบบซิมพลิไฟด์พีซีซีอาร์ทแมพ 32
4.6	หน้าต่างแสดงผลข้อมูลที่ผ่านการนอมอลไลซ์ซิมพลิไฟด์พีซีซีอาร์ทแมพ..... 32
4.7	หน้าต่างแสดงผลลัพธ์จากการฝึกสอนโครงข่ายแบบซิมพลิไฟด์พีซีซีอาร์ทแมพ..... 33
4.8	หน้าต่างการเลือกไฟล์ข้อมูลทดสอบของระบบซิมพลิไฟด์พีซีซีอาร์ทแมพ 34
4.9	หน้าต่างของโปรแกรมเมื่อทำการทดสอบโครงข่ายซิมพลิไฟด์พีซีซีอาร์ทแมพ..... 34
4.10	ตัวอย่างหน้าต่างแสดงผลลัพธ์จากการทดสอบโครงข่ายซิมพลิไฟด์พีซีซีอาร์ทแมพ เทียบกับคำตอบ 35
4.11	หน้าต่างโปรแกรมของอัลกอริทึมออร์เดอร์พีซีซีอาร์ทแมพ 35
4.12	หน้าต่างในส่วนการกำหนดพารามิเตอร์ที่ใช้ในระบบออร์เดอร์พีซีซีอาร์ทแมพ.... 36
4.13	หน้าต่างการเลือกไฟล์ข้อมูลฝึกสอนของระบบออร์เดอร์พีซีซีอาร์ทแมพ 36
4.14	หน้าต่างของโปรแกรมเมื่อนำข้อมูลเข้าสู่ระบบออร์เดอร์พีซีซีอาร์ทแมพ 37
4.15	หน้าต่างแสดงผลข้อมูลที่ผ่านการนอมอลไลซ์ของระบบออร์เดอร์พีซีซีอาร์ทแมพ.. 37
4.16	หน้าต่างแสดงผลข้อมูลที่ผ่านการจัดลำดับการนำเข้าของระบบออร์เดอร์พีซีซี อาร์ทแมพ.....38

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.17	หน้าต่างแสดงผลลัพธ์จากการฝึกสอนของระบบออร์เดอร์พีซซีอาร์ทแมพ..... 39
4.18	หน้าต่างการเลือกไฟล์ข้อมูลทดสอบของระบบออร์เดอร์พีซซีอาร์ทแมพ..... 39
4.19	หน้าต่างของ โปรแกรมเมื่อทำการทดสอบของระบบออร์เดอร์พีซซีอาร์ทแมพ..... 40
4.20	ตัวอย่างหน้าต่างแสดงผลลัพธ์จากการทดสอบอัลกอริทึมออร์เดอร์พีซซีอาร์ทแมพ เทียบกับคำตอบ 41
4.21	แสดงผลการเปรียบเทียบผลลัพธ์จาก 2 อัลกอริทึมและคำตอบของข้อมูลนั้น 41
4.22	ตัวอย่างข้อมูล Iris Data 42
4.23	ตัวอย่างข้อมูล Heart Data..... 43
4.24	ตัวอย่างข้อมูล Glass Data..... 43
4.25	ตัวอย่างข้อมูล Diabetes Data..... 45
4.26	ข้อมูล Wine Data..... 46
4.27	กราฟเปรียบเทียบการทดลองของข้อมูล Iris..... 47
4.28	กราฟเปรียบเทียบการทดลองของข้อมูล Heart..... 49
4.29	กราฟเปรียบเทียบการทดลองของข้อมูล Glass..... 52
4.30	กราฟเปรียบเทียบการทดลองของข้อมูล Diabetes..... 54
4.31	กราฟเปรียบเทียบการทดลองของข้อมูล Wine..... 56

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันองค์กรธุรกิจส่วนใหญ่ต้องเผชิญกับปัญหาของการมีข้อมูลจำนวนมาก แต่ข้อมูลที่จะนำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์ในทางธุรกิจได้นั้นมีน้อย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์และค้นหาความสัมพันธ์ของข้อมูลจากฐานข้อมูลขนาดใหญ่ นั่นก็คือ คาด้าไมนิ่ง (Data Mining) โดยคาด้าไมนิ่ง คือ กระบวนการค้นหารูปแบบและความสัมพันธ์ที่ซ่อนอยู่ในชุดข้อมูลนั้น โดยผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นสารสนเทศที่มีเหตุผลและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เทคนิคหนึ่งที่สำคัญในการทำคาด้าไมนิ่ง คือ การจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล (Data classification) ซึ่งประกอบด้วยการสำรวจจุดเด่นของวัตถุหรือข้อมูลที่ปรากฏออกมาและทำการกำหนดจุดเด่นนั้นๆ เป็นตัวที่ใช้ในการแบ่งหมวดหมู่ ซึ่งการแบ่งหมวดหมู่ คือการบ่งบอกลักษณะโดยการอธิบายจุดเด่นที่สำคัญในหมวดหมู่นั้น เช่น การหาความสัมพันธ์ระหว่างผลการตรวจร่างกายกับการเกิดโรค โดยใช้ข้อมูลผลการตรวจโรคของผู้ป่วยและการวินิจฉัยของแพทย์ที่ได้เก็บไว้ นำมาช่วยวินิจฉัยโรคของผู้ป่วย เป็นต้น

โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ (Simplified Fuzzy ARTMAP) เป็นเทคนิคหนึ่งที่สามารถใช้ในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพเป็นการผสมผสานระหว่างฟัซซีลอจิก (Fuzzy logic) และโครงข่ายประสาทเทียม (Neural Networks) ทั้งนี้ซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ เป็นแบบจำลองหนึ่งของโครงข่ายประสาทเทียมที่ได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถในการเรียนรู้ที่รวดเร็วและสามารถสอนโครงข่ายเพิ่มเติมได้ในภายหลัง แต่มีข้อจำกัดในเรื่องลำดับการนำเข้าของอินพุทแพทเทิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของโครงข่าย จึงได้มีการนำอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ (Ordered Fuzzy ARTMAP) ซึ่งเป็นอัลกอริทึมที่พัฒนาขึ้นเพื่อแก้ไขข้อจำกัดในเรื่องลำดับการนำเข้าของอินพุทแพทเทิน เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพให้ดียิ่งขึ้น

โครงการนี้จึงได้ทำการศึกษาการทำงานของอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ เพื่อพิสูจน์ว่าอัลกอริทึมนี้สามารถแก้ไขข้อจำกัดเกี่ยวกับลำดับการนำเข้าของอินพุทแพทเทินที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ ทำให้สามารถจัดกลุ่มข้อมูลได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาโครงการนี้มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาการจัดเรียงลำดับการนำเข้าของอินพุทแพทเทินใน โครงข่ายประสาทเทียมแบบ ซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ โดยใช้อัลกอริทึมออร์เดอร์พีชชีอาร์ทแมพ
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมประยุกต์สำหรับการจำแนกข้อมูลด้วยโครงข่ายประสาทเทียมแบบ ซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ และอัลกอริทึมออร์เดอร์พีชชีอาร์ทแมพ
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลระหว่างโครงข่าย ประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ และอัลกอริทึมออร์เดอร์พีชชีอาร์ทแมพ

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพเป็นเทคนิคหนึ่งในโครงข่ายประสาทเทียม ที่ใช้ในการจำแนกกลุ่มข้อมูลและเป็นโครงข่ายประสาทเทียมที่มีความสามารถในการจัดกลุ่มข้อมูลได้ดี โดยจะมีการเรียนรู้เพื่อจับกลุ่มอินพุทให้ตอบตามเอาต์พุทที่ต้องการ ทั้งนี้ยังได้รับการพัฒนา โครงข่ายให้มีความสามารถในการเรียนรู้ที่รวดเร็วและสามารถสอนโครงข่ายเพิ่มเติมได้ในภายหลัง แต่โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพก็มีข้อจำกัดในเรื่องของการจัดเรียงลำดับ การนำเข้าของอินพุทแพทเทิน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของโครงข่ายประสาทเทียม แบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ ในขณะที่อัลกอริทึมออร์เดอร์พีชชีอาร์ทแมพได้รับการพัฒนาขึ้น เพื่อแก้ไขข้อจำกัดดังกล่าวของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ ซึ่งทำงาน ภายใต้โครงสร้างของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ โดยยังคงความถูกต้องใน การจำแนกกลุ่มข้อมูลของโครงข่ายไว้

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาโครงการนี้กำหนดขอบเขตในการศึกษาเป็นการพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ขึ้นเพื่อ จำแนกหมวดหมู่ข้อมูล โดยใช้โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ และออร์เดอร์ พีชชีอาร์ทแมพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของโครงข่ายให้สามารถจำแนกกลุ่มข้อมูล ได้ดี ยิ่งขึ้น

1.5 ขั้นตอนของการศึกษา

การพัฒนาโครงการนี้ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

เอกสารนี้เป็นบทที่ 1 กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการ ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา
ไม่รวมมติฐาน ทฤษฎีที่ใช้ ขอบเขตของโครงการ และขั้นตอนการศึกษาของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2 กล่าวถึงทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในโครงการ คือ สถาปัตยกรรมและการเรียนรู้ของโครงข่ายประสาทเทียมแบบพีซีอาร์ทแมพ โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีซีอาร์ทแมพและอัลกอริทึมออร์เคอร์พีซีอาร์ทแมพ

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา คือ กล่าวถึงข้อมูลที่ใช้กับระบบ การดำเนินงาน และการพัฒนาระบบ

บทที่ 4 การทดลองและประเมินผลการทดลอง กล่าวถึงรายละเอียดการใช้งานโปรแกรมข้อมูลที่ใช้ในการทดลอง และผลการทดลองและการวิเคราะห์

บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบวิธีการพัฒนาระบบ ที่ได้นำกระบวนการทำงานของค้ำไมนิ่ง คือ โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีซีอาร์ทแมพและอัลกอริทึมออร์เคอร์พีซีอาร์ทแมพ มาใช้ในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล

2. สามารถพัฒนาระบบที่ใช้ในการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลระหว่างโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีซีอาร์ทแมพและอัลกอริทึมออร์เคอร์พีซีอาร์ทแมพได้

บทที่ 2

ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการจำแนกหมวดหมู่ด้วยโครงข่ายประสาทเทียม แบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ

ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงทฤษฎีพื้นฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถาปัตยกรรมและกระบวนการทำงานของอัลกอริทึมที่ใช้ในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล ซึ่งเนื้อหาทั้งหมดนี้จำเป็นสำหรับการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ต่อไป

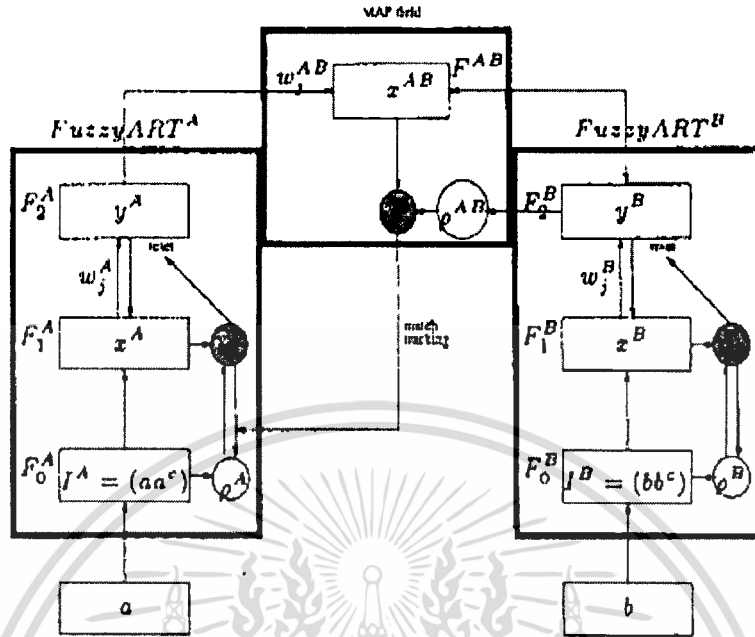
2.1 โครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพ (Fuzzy ARTMAP Neural Network)

เนื่องจากการศึกษาโครงการนี้ จะประยุกต์ใช้งานดาต้าไมนิง (Data Mining) ในด้านการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล (Data classification) และแบบจำลองที่ใช้คือโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ (Simplified Fuzzy ARTMAP) ซึ่งได้รับการพัฒนามาจากโครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพ (Fuzzy ARTMAP) ดังนั้นจะทำการอธิบายสถาปัตยกรรมและการเรียนรู้ของโครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพก่อน แล้วจึงอธิบายสถาปัตยกรรมการเรียนรู้ของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ ตามลำดับ

โครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพ [1] ถูกพัฒนาขึ้นโดย Gail Carpenter, Stephen Grossberg และ David Rosen ในปี 1992 ซึ่งพัฒนามาจากฟัซซีอาร์ท (Fuzzy ART) และอาร์ทแมพ (ARTMAP) รวมกัน ซึ่งโครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพ ถูกออกแบบให้มีการเรียนรู้แบบมีผู้สอน (Supervised Learning) โดยการเรียนรู้จะมีการกำหนดเซตของการฝึกสอนให้กับโครงข่าย และโครงข่ายจะทำการเรียนรู้เพื่อจับกลุ่มข้อมูลอินพุตให้ตอบตามเอาต์พุตที่ต้องการ จากนั้นโครงข่ายจะทำการประมวลผลจนได้คำตอบ โครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพ มีความสามารถในการจัดกลุ่มข้อมูลได้ดี และยังสามารถรักษาคุณสมบัติเด่นของอาร์ท (ART : Adaptive Resonance Theory) คือ สามารถเรียนรู้อินพุตแพทเทินใหม่โดยไม่ลืมอินพุตแพทเทินเดิมที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว โดยการจับคู่แพทเทิน M ไปยังแพทเทินขนาด N ซึ่งเมื่อมีแพทเทินใหม่ถูกป้อนเข้าสู่ระบบ ระบบจะตรวจสอบว่าอินพุตแพทเทินใหม่ที่ถูกป้อนเข้ามามีความคล้ายคลึงกับกลุ่มของอินพุตแพทเทินที่ได้มีการเรียนรู้ไปแล้วหรือไม่ ถ้ามีความคล้ายคลึงกันมากพอ อินพุตแพทเทินใหม่ก็จะถูกจัดกลุ่มเข้ากับกลุ่มเดิมที่ระบบได้เรียนรู้ไปแล้ว แต่ถ้าอินพุตแพทเทินที่ถูกป้อนเข้ามาไม่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มใดเลย ระบบก็จะสร้างกลุ่มใหม่ขึ้นมาทำการเรียนรู้อินพุตแพทเทินใหม่ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.1 สถาปัตยกรรมของโครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพ

รูปที่ 2.1 สถาปัตยกรรมของโครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพ

โครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพ [1] ประกอบด้วย ฟัซซีอาร์ท 2 โมดูลคือ ART^A และ ART^B ทั้ง 2 โมดูลถูกเชื่อมด้วยโมดูลกลางเรียกว่า MAP Field ทั้ง ART^A และ ART^B ประกอบด้วย 3 ชั้น คือ F_0 , F_1 และ F_2 ทุกนิวรอนในชั้น F_2 จะเชื่อมต่อกับทุกนิวรอนในชั้น F_1 ด้วยเวกเตอร์น้ำหนัก (Weight Vectors) โดยเชื่อมต่อกันแบบ Top-down weights

โครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพมีความสามารถในการรู้จำแพทเทินและจัดกลุ่มข้อมูลได้เป็นอย่างดี ซึ่งสามารถเรียนรู้เพื่อจับคู่อินพุทแพทเทินกับเอาต์พุทแพทเทินที่สัมพันธ์กันได้ โดย ART^A จะรับอินพุทแพทเทินที่ละแพทเทินและ ART^B จะรับเอาต์พุทแพทเทินที่ละแพทเทิน โดยเอาต์พุทแพทเทิน คือเอาต์พุทเป้าหมาย ซึ่งทั้ง ART^A และ ART^B จะถูกเชื่อมต่อและควบคุมการเรียนรู้โดยโมดูลที่เรียกว่า MAP Field โดย MAP Field นี้จะทำหน้าที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของอินพุทแพทเทินและกลุ่มของเอาต์พุทแพทเทิน โดยผ่านกฎการเรียนรู้ของน้ำหนัก ซึ่งจะเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของอินพุทแพทเทินและกลุ่มของเอาต์พุทแพทเทินด้วยเวกเตอร์น้ำหนักของ MAP Field ถ้าอินพุทแพทเทินที่ถูกจัดกลุ่มใน ART^A กลุ่มนี้ไม่ได้สัมพันธ์กับคำตอบที่ต้องการใน ART^B ในส่วนของ MAP Field ก็จะมีการเพิ่มค่าวิจิลแลนซ์ (ρ^A) ของ ART^A เพื่อค้นหาหรือสร้างกลุ่มใหม่ให้กับอินพุทแพทเทินนั้นเพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการในส่วนของ ART^B กระบวนการนี้ เรียกว่ากฎการจับคู่ หรือ Match tracking rule ซึ่งในการทำ Match tracking นั้น ก็เพื่อให้มีการพิจารณาเพิ่มเอาต์พุทโหนดใหม่ขึ้นมาหรือไม่ก็ลดขนาดของกลุ่มลงโดยลดขอบเขตของกลุ่มนั้นลง

2.1.2 การเรียนรู้ของโครงข่ายประสาทเทียมแบบฟิชชีอาร์ทแมพ

การเรียนรู้ของโครงข่ายประสาทเทียมแบบฟิชชีอาร์ทแมพ มีดังนี้

2.1.2.1 อินพุทแพทเทิน (Input Pattern)

อินพุทแพทเทินที่ป้อนเข้าสู่ ART^A และ ART^B จะเป็นจำนวนจริงใดๆ ที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 โดยอินพุทแพทเทินที่ป้อนเข้าสู่ ART^A และ ART^B จะต้องถูกทำการปรับค่าโดยการทำคอมพลิเมนต์โคคดิง (Complement coding) ทำให้ขนาดของอินพุทแพทเทินจะมีขนาดเป็น 2 เท่าของอินพุทแพทเทินจริง

ถ้า A คือ อินพุทแพทเทินที่ป้อนเข้า ART^A

$$A = \{a_1, \dots, a_d\} \quad (2.1)$$

คอมพลิเมนต์โคคดิงของอินพุทแพทเทิน A คือ

$$A^c = I - A \quad (2.2)$$

ดังนั้น

$$I^A = (a, a^c) = \{a_1, a_2, \dots, a_d, 1 - a_1, 1 - a_2, \dots, 1 - a_d\} \quad (2.3)$$

I^A คือ อินพุทแพทเทินที่จะป้อนเข้าสู่โครงข่าย

a คือ อินพุทแพทเทินจริงที่ต้องการนำเข้ามาประมวลผลกับโครงข่าย

a^c คือ อินพุทที่ทำการคอมพลิเมนต์โคคดิงแล้ว

2.1.2.2 เวกเตอร์น้ำหนัก (Weight Vectors)

เวกเตอร์น้ำหนักแต่ละเวกเตอร์ใน ART^A และ ART^B คือ กลุ่ม 1 กลุ่ม แสดงด้วยโหนด 1 โหนด โดยเวกเตอร์น้ำหนักของ $MAP Field$ จะเป็นตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มของ ART^A และ ART^B ซึ่งเวกเตอร์น้ำหนักของ ART^A , ART^B และ $MAP Field$ แทนด้วย W^A , W^B และ W^{AB} ตามลำดับ โดยเริ่มต้น ค่าเวกเตอร์น้ำหนักของ ART^A , ART^B และ $MAP Field$ จะถูกกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1 ทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$W^A = W^B = W^{AB} = I \quad (2.4)$$

- W^A คือ เวกเตอร์น้ำหนักของ ART^A
 W^B คือ เวกเตอร์น้ำหนักของ ART^B
 W^{AB} คือ เวกเตอร์น้ำหนักของ $MAP Field$

ถ้าเวกเตอร์น้ำหนักมีค่าเท่ากับ 1 ทั้งหมด แสดงว่าเวกเตอร์น้ำหนักอยู่ในสถานะ uncommitted คือ นิรอรณยังไม่ได้เรียนรู้เพื่อที่จะเป็นตัวแทนของอินพุตแพทเทินใดๆ แต่ถ้าค่าของเวกเตอร์น้ำหนักเปลี่ยนไปแสดงว่า เวกเตอร์น้ำหนักได้เรียนรู้เพื่อเป็นตัวแทนของอินพุตแพทเทินใดๆ แล้ว ซึ่งเรียกว่าอยู่ในสถานะ commit

ขั้นตอนการเรียนรู้ของโครงข่ายประสาทเทียมแบบพีชชีอาร์ทแมพ

1. เริ่มต้นกำหนดเวกเตอร์น้ำหนักของ W^A, W^B และ W^{AB} ของ ART^A, ART^B และของ $MAP Field$ เท่ากับ 1 และขนาดของเวกเตอร์น้ำหนัก W^A เท่ากับขนาดของอินพุตแพทเทินที่ป้อนเข้าไปยัง ART^A ส่วนขนาดของเวกเตอร์น้ำหนัก W^B และ W^{AB} เท่ากับขนาดเวกเตอร์ของอินพุตแพทเทินที่ป้อนเข้าไปยัง ART^B
2. กำหนดค่าวิแลนซ์ของ ART^A ไว้ที่ Baseline vigilance (ρ)
3. เมื่ออินพุตแพทเทินที่ได้จากการทำคอมพลิเมนต์โคคดิงในชั้น F_0 ถูกป้อนเข้าสู่ชั้น F_1 แล้ว ก็จะถูกนำไปคำนวณหาค่าช้อยฟังก์ชัน (Choice Function) ในชั้น F_2 ของ ART^A และ ART^B ตามสมการ ดังนี้

$$T_j(I) = \frac{|I \wedge W_j|}{\alpha + |W_j|} \quad (2.5)$$

- I คือ อินพุตแพทเทินที่ต้องการให้ระบบเรียนรู้
 W_j คือ เวกเตอร์น้ำหนักของนิรอรณที่ j ในชั้น F_2
 α คือ ค่าช้อยพารามิเตอร์ (Choice parameter) เป็นค่าที่ทำให้ระบบสามารถจัดกลุ่มได้อย่างเหมาะสม กำหนดให้มีค่ามากกว่า 0 เล็กน้อย เช่น 0.01
 $\wedge$ คือ แอนด์โอเปอเรเตอร์ของพีชชี นิยามโดย

$$(p \wedge q)_i \equiv \min(p_i, q_i) \quad (2.6)$$

- $|\cdot|$ คือ ค่า norm ของเวกเตอร์ นิยามโดย

$$|P| \equiv \sum_{i=1}^M P_i \quad (2.7)$$

4. เมื่อคำนวณได้ค่าช้อยฟังก์ชันแล้วก็เลือกโหนดที่มีค่าช้อยฟังก์ชันสูงสุดตามสมการ ดังนี้

$$T_j = \max\{T_j(I)\} \quad (2.8)$$

โดยที่ $j = 1, 2, 3, \dots, N$

ถ้ามี T_j ให้ค่าช้อยฟังก์ชันสูงสุดเท่ากันหลายโหนดจะเลือกเอาที่พหุโหนดที่อยู่ทางซ้ายสุดก่อน ซึ่งชนิดของรูปแบบที่สัมพันธ์กับเอาที่พหุโหนดที่ชนะ คือ วิธีการจำแนกประเภทของรูปแบบอินพุทแพทเทินที่โครงข่ายนี้ดำเนินการ ดังนั้นนิเวรอนในชั้น F_2 จะcommit ตามลำดับ $j = 1, 2, 3, \dots, N$ ในกรณีที่มิอินพุทใหม่ซึ่งไม่สามารถจัดให้อยู่ในกลุ่มใดได้ โครงข่ายก็จะทำการสร้างกลุ่มใหม่

5. ตรวจสอบความเหมาะสมในการจัดกลุ่ม โดยเปรียบเทียบกับค่าวิจิลแลนซ์ โดยค่าวิจิลแลนซ์ (Vigilance) แทนด้วย ρ เป็นค่าที่ใช้วัดความเหมือนของอินพุทแพทเทินในการจัดกลุ่ม ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้ากำหนดค่าวิจิลแลนซ์ไว้สูง แสดงว่าอินพุทแพทเทินจะต้องมีความคล้ายคลึงกันมากจึงจะสามารถถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันได้ ทำให้กลุ่มมีขนาดเล็กและเจาะจง ส่งผลให้มีจำนวนกลุ่มเป็นจำนวนมาก ในทางตรงกันข้าม ถ้ากำหนดค่าวิจิลแลนซ์ไว้ต่ำ อินพุทแพทเทินไม่จำเป็นต้องมีความคล้ายคลึงกันมากก็สามารถจัดเข้าไว้ในกลุ่มเดียวกันได้ ทำให้กลุ่มมีขนาดใหญ่และจำนวนกลุ่มมีน้อย ในโครงข่ายประสาทเทียมแบบพีชชีอาร์ทแมพประกอบด้วยวิจิลแลนซ์ของ ART^A , ART^B และของ $MAP Field$ ซึ่งแทนด้วย ρ^A , ρ^B และ ρ^{AB} ตามลำดับ โดยการตรวจสอบความเหมาะสมในการจัดกลุ่มจะพิจารณาว่าอินพุทแพทเทินมีความเหมือนกับเอาที่พหุโหนดที่เชื่อมโยงกันดีเพียงพอหรือไม่ หรือควรเพิ่มเอาที่พหุโหนดใหม่เพื่อเป็นตัวแทนของอินพุทแพทเทิน โดยทำการตรวจสอบความเหมาะสมตามสมการ ดังนี้

$$\frac{|I \cap W_j|}{|I|} \geq \rho \quad (2.9)$$

I คือ อินพุทแพทเทินที่ต้องการให้ระบบเรียนรู้

W_j คือ ค่าน้ำหนักของเอาที่พหุโหนดที่ชนะในขณะนั้น

ρ คือ ค่าวิจิลแลนซ์ เป็นค่าที่ใช้วัดความเหมือนของอินพุทแพทเทินในการจัดกลุ่ม จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1

ถ้าเงื่อนไขที่ (2.9) เป็นเท็จ ก็จะเกิดการรีเซต ซึ่งหมายถึง ค่าของเอาที่พหุโหนดที่กำลังพิจารณาอยู่ไม่มีความคล้ายคลึงกันไม่มากพอที่จะเป็นตัวแทนของอินพุทแพทเทินนี้ โดยต้องทำการเอกลำดับเป็นเอกสารที่ส่งงานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อันลวตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า กำหนดค่าช้อยฟังก์ชันของนิเวรอนที่ถูกเลือกขณะนั้นเป็น 0 หรือเป็นค่าต่ำๆ เพื่อที่จะได้ไม่ถูกเลือกอีกไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มาใช้

จากนั้นวนกลับไปทำข้อที่ 3 และข้อ 4 ใหม่ จนกว่าเงื่อนไขที่ (2.9) จะเป็นจริง และถ้าเงื่อนไขที่ (2.9) เป็นจริง จะเรียกว่า เกิดเรโซแนนซ์ ซึ่งหมายถึง เอาท์พุทโหนดที่ J นั้นคือเพียงพอกที่จะเป็นตัวแทนของอินพุทแพทเทินนั้นได้ โดยในส่วนของ ART^B จะทำเช่นเดียวกับ ART^A ตั้งแต่ข้อ 1 ถึงข้อ 5

6. ตรวจสอบความถูกต้องในการจัดกลุ่มของ ART^A และ ART^B ว่าอินพุทแพทเทินที่ถูกจัดกลุ่มใน ART^A ตรงกับคำตอบใน ART^B หรือไม่ ตามสมการ ดังนี้

$$\frac{|Y^B \wedge W_J^{AB}|}{|Y^B|} \geq \rho^{AB} \quad (2.10)$$

W_J^{AB} คือ เวกเตอร์น้ำหนักของ *MAP Field* ที่เชื่อมต่อกับนิวรอนที่ J ที่ชนะในการจัดกลุ่มของ ART^A

Y^B คือ เอาท์พุทที่ได้จาก ART^B

ρ^{AB} คือ ค่าวิจิลแลนซ์ของ *MAP Field* เป็นค่าความเชื่อมั่นที่ใช้วัดว่ากลุ่มของ ART^A ตรงกับกลุ่มของ ART^B ที่ค่าความเชื่อมั่นที่เท่าไร โดยทั่วไปมักจะกำหนดให้เท่ากับ 1

7. ถ้าเงื่อนไขที่ (2.10) เป็นเท็จ จะกำหนดให้ค่าช้อยฟังก์ชันของโหนดที่ชนะใน ART^A เป็น 0 หรือเป็นค่าต่ำๆ จากนั้นจะทำการเพิ่มค่า ρ^A เพื่อให้เงื่อนไขที่ (2.11) เป็นจริง จากนั้นวนกลับไปทำข้อที่ 3 และข้อ 4 แต่ถ้าเงื่อนไขที่ (2.10) เป็นจริงให้ไปทำข้อ 8

$$\rho^A > \frac{|I \wedge W_J^A|}{|I|} \quad (2.11)$$

ρ^A คือ ค่าวิจิลแลนซ์ของ ART^A

I คือ อินพุทแพทเทินที่ป้อนเข้า ART^A

W_J^A คือ เวกเตอร์น้ำหนักของ ART^A ที่เชื่อมระหว่างอินพุท I กับนิวรอนที่ชนะ

8. คำนวณค่าเอาท์พุทของโครงข่ายประสาทเทียมแบบพีซซีอาร์ทแมพ ตามเงื่อนไข ดังนี้

$$X^{AB} = \begin{cases} Y^B \wedge W_J^{AB} & \text{เมื่อ } ART^A \text{ และ } ART^B \text{ ทำงานทั้งคู่} \\ W_J^{AB} & \text{เมื่อ } ART^A \text{ ทำงาน แต่ } ART^B \text{ ไม่ทำงาน} \\ Y^B & \text{เมื่อ } ART^A \text{ ไม่ทำงาน แต่ } ART^B \text{ ทำงาน} \\ 0 & \text{เมื่อ } ART^A \text{ และ } ART^B \text{ ไม่ทำงานทั้งคู่} \end{cases}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่ควรนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Y^B คือ เอาท์พุทที่ได้จาก ART^B

W_j^{AB} คือ เวกเตอร์น้ำหนักของ $MAP Field$ ที่เชื่อมต่อกับ นิวรอนที่ j ที่ชนะในการจัดกลุ่มของ ART^A

9. ปรับค่าน้ำหนักของ ART^A และ ART^B ตามสมการ ดังนี้

$$W_j^{new} = \beta(I \wedge W_j^{old}) + (1 - \beta)W_j^{old} \quad (2.13)$$

W_j^{new} คือ ค่าน้ำหนักใหม่ที่ผ่านการปรับค่าแล้ว

β คือ อัตราการเรียนรู้ (Learning Rate) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ประกอบด้วย อัตราการเรียนรู้ของ ART^A , ART^B และของ $MAP Field$ แทนด้วย β^A , β^B และ β^{AB} ตามลำดับ โดยสามารถกำหนดอัตราการเรียนรู้เท่ากับ 1 เมื่อโหนดที่ชนะนั้นยังไม่ได้ commit มาก่อน เรียกว่า Fast Learning และให้อัตราการเรียนรู้มีค่า $0 < \beta < 1$ เมื่อโหนดที่ชนะนั้นได้ผ่านการ commit มาแล้ว

I คือ อินพุทแพทเทินที่ระบบกำลังเรียนรู้อยู่

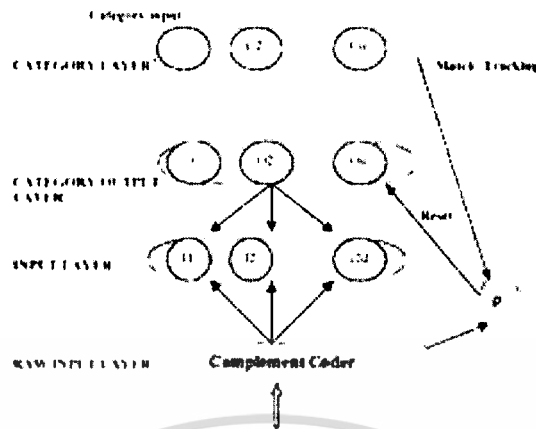
W_j^{old} คือ ค่าน้ำหนักเก่าที่ต้องการปรับค่า

10. เมื่อมีอินพุทใหม่เข้ามา ให้ทำการปรับค่าวิจิลแลนซ์ที่ได้ถูกเพิ่มค่าขึ้นระหว่างการเรียนรู้กลับไป Baseline Vigilance หรือค่าวิจิลแลนซ์ที่ได้กำหนดไว้เริ่มต้นของการเรียนรู้ หลังจากนั้นก็วนกลับไปทำตั้งแต่ข้อ 2 ใหม่อีกครั้ง

2.2 โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ (Simplified Fuzzy ARTMAP Neural Network)

โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ (Simplified Fuzzy ARTMAP) [4] เป็นโครงข่ายที่ใช้ในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล ซึ่งพัฒนามาจากโครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพ เพื่อลดกระบวนการทำงานของโครงข่ายที่ซับซ้อนและยุ่งยากให้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ยังตัดสถาปัตยกรรมที่ซ้ำซ้อนบางส่วนของโครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพออก โดยโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ จะตัดส่วนของ ART^B ในสถาปัตยกรรมโครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพออก เหลือเพียงส่วนของ ART^A และส่วนของ $MAP Field$ เท่านั้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มความรวดเร็วในการเรียนรู้ของโครงข่าย แต่ยังสามารถคงความรู้ที่ได้เคยเรียนรู้มาแล้วไว้ได้ และขณะเดียวกันก็สามารถที่จะเรียนรู้รูปแบบใหม่ๆ ไปได้พร้อมๆ กัน

2.2.1 สถาปัตยกรรมโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟิชชี่อาร์ทแมพ

รูปที่ 2.2 สถาปัตยกรรมของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟิชชี่อาร์ทแมพ

โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟิชชี่อาร์ทแมพ ประกอบด้วย 3 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นอินพุท (Input Layer) เป็นชั้นที่รับอินพุทแพทเทิน ซึ่งเป็นจำนวนจริงใดๆ ที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 โดยอินพุทแพทเทินนั้นจะต้องผ่านการทำคอมพลิเมนต์โคดิ้ง ทำให้ขนาดของอินพุทแพทเทินเป็น 2 เท่าของขนาดอินพุทแพทเทินจริง
2. ชั้นแคททิกอรีเอาต์พุท (Category Output Layer) ประกอบไปด้วยกลุ่มหรือแคททิกอรีของอินพุทแพทเทินที่ถูกจัดเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งจำนวนโหนดในชั้นแคททิกอรีนี้จะมีได้ไม่จำกัดจำนวน และจะเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ ระหว่างการเรียนรู้ และทุกโหนดในชั้นแคททิกอรีเอาต์พุทจะเชื่อมต่อกับทุกโหนดในชั้นอินพุทแบบถึงกันหมดด้วยเวกเตอร์น้ำหนัก W_{ji} ซึ่งเวกเตอร์น้ำหนัก i เวกเตอร์คือ ตัวแทนของแคททิกอรี i แคททิกอรีหรือ i กลุ่ม โดยโหนดในชั้นแคททิกอรีเอาต์พุท i โหนดจะชี้ไปยังโหนด i โหนดในชั้นแคททิกอรี (Category Layer)
3. ชั้นแคททิกอรี (Category Layer) ประกอบไปด้วยแคททิกอรีที่เป็นคำตอบของอินพุทแพทเทินที่ระบบต้องเรียนรู้

นอกจากนี้โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟิชชี่อาร์ทแมพ ยังประกอบด้วยส่วนสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ของโครงข่าย ดังนี้

1. ค่าวิจิลแลนซ์ (ρ) ในโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟิชชี่อาร์ทแมพทำงานเช่นเดียวกับค่าวิจิลแลนซ์ในโครงข่ายประสาทเทียมแบบฟิชชี่อาร์ทแมพนั่นคือ เป็นค่าที่ใช้วัดความเหมือนของอินพุทแพทเทินในการจัดกลุ่ม ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้ากำหนดค่าวิจิลแลนซ์ไว้สูง แสดงว่าอินพุทแพทเทินจะต้องมีความคล้ายคลึงกันมากจึงจะถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันได้ ทำให้กลุ่มมีขนาดเล็กและเจาะจง ส่งผลให้มีจำนวนกลุ่มเป็นจำนวนมาก ในทางตรงกันข้ามถ้ากำหนดค่าวิจิลแลนซ์ไว้ต่ำ อินพุทแพทเทินไม่ต้องมีความคล้ายคลึงกันมากก็สามารถจัดไว้ให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันได้ ทำให้กลุ่มมีขนาดใหญ่และจำนวนกลุ่มมีน้อย ทั้งนี้เมื่อมีอินพุทแพทเทินใหม่ถูกไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งเข้าสู่โครงข่าย คำวินิจฉัยจะถูกกำหนดให้เท่ากับ Baseline vigilance ($\bar{\rho}$) และจะเพิ่มขึ้นระหว่างการเรียนรู้

2. แมทซ์แทรคกิง (Match tracking) เป็นส่วนที่ทำหน้าที่ควบคุมความถูกต้องในการเรียนรู้ว่า อินพุตแพทเทินที่ถูกจัดไว้ให้อยู่ในกลุ่มนั้นชี้ไปยังคำตอบที่ถูกต้องในชั้นแคททิกอรีที่ตรงกับ คำตอบของอินพุตแพทเทินที่กำลังเรียนรู้หรือไม่ ถ้าปรากฏว่ากลุ่มนั้นชี้ไปยังคำตอบในชั้น แคททิกอรี แต่คำตอบนั้นไม่ตรงกับคำตอบของอินพุตแพทเทินแสดงว่าอินพุตแพทเทินนั้นไม่ เหมาะสมที่จะถูกจัดไว้ในกลุ่มนั้น

2.2.2 การเรียนรู้ของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ

ขั้นตอนการเรียนรู้ของ โครงข่าย มีดังนี้

1. โครงข่ายจะทำการรับอินพุตแพทเทินใหม่ โดยอินพุตแพทเทินที่ป้อนเข้าสู่โครงข่าย ประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ จะต้องผ่านการนอมอลไลซ์ (Normalize) โดยการทำ คอมพลิเมนต์โคคดิง (Complement Coding) ประโยชน์ของการทำคอมพลิเมนต์โคคดิง คือ ป้องกัน ไม่ให้ระบบเลือกค่าเวกเตอร์น้ำหนักเพียงอย่างเดียว เพราะ โหนดที่มีค่าเวกเตอร์น้ำหนักต่ำ จะเป็น โหนดที่ชนะอยู่เสมอ ซึ่งจะทำให้การจัดกลุ่มไม่เหมาะสม โดยอินพุตแพทเทินใหม่ที่จะนำเข้าสู่ โครงข่ายประกอบไปด้วยอินพุตแพทเทินจริงและอินพุตแพทเทินที่ผ่านการทำคอมพลิเมนต์โคคดิง แล้ว ซึ่งกำหนดให้อยู่ในรูปของสมการ (2.14)

$$I = (a, a^c) = \{a_1, a_2, \dots, a_d, 1 - a_1, 1 - a_2, \dots, 1 - a_d\} \quad (2.14)$$

I คือ อินพุตแพทเทินที่จะป้อนเข้าสู่โครงข่าย

a คือ อินพุตแพทเทินจริงของชุดข้อมูลที่ต้องการนำเข้ามาประมวลผลกับ โครงข่าย

a^c คือ อินพุตแพทเทินที่ทำการคอมพลิเมนต์โคคดิงแล้ว

2. กำหนดให้คำวินิจฉัย (ρ) เท่ากับค่า Baseline Vigilance ($\bar{\rho}$) ซึ่งเป็นค่าที่ใช้วัดความเหมือน ในการจัดกลุ่ม มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ยิ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 มาก แสดงว่าอินพุตแพทเทินที่จะถูกจัดเข้า กลุ่มด้วยกันจะต้องมีความคล้ายคลึงกันมาก

3. คำนวณหาค่าช้อยฟังก์ชันหรือ Choice Function (T_j) ของอินพุตแพทเทินที่ต้องการให้ ระบบเรียนรู้ ตามสมการที่ (2.15)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการ $T_j(I) = \frac{|I \wedge W_j|}{\alpha + |W_j|}$ เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ (2.15) ารค่า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- W_j คือ เวกเตอร์น้ำหนักของนิวรอนที่ j ในชั้น F_2
- α คือ ค่าช้อยพารามิเตอร์ (Choice Parameter) เป็นค่าที่ใช้ในการคำนวณหาค่าช้อยฟังก์ชันให้ระบบสามารถจัดกลุ่มได้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยจะมีค่ามากกว่า 0 เล็กน้อย เช่น 0.01
- $\wedge$ คือ แอนด์โอเปอเรเตอร์ของพีชชี นิยามโดย

$$(p \wedge q)_i \equiv \min(p_i, q_i) \quad (2.16)$$

- $| \bullet |$ คือ ค่า norm ของเวกเตอร์ นิยามโดย

$$|P| \equiv \sum_{i=1}^M P_i \quad (2.17)$$

4. หลังจากได้ค่าช้อยฟังก์ชัน (T_j) ครบหมดแล้ว จะทำการหาโหนดที่ชนะ (Winning Node) โดยเลือกจากโหนดที่มีค่าสูงสุด ในกรณีที่มีโหนดที่ให้ค่าช้อยฟังก์ชันสูงสุดเท่ากันหลายโหนดจะเลือกโหนดทางซ้ายสุดก่อน

$$Winner = \max\{T_j\} \text{ เมื่อ } j = 1, 2, 3, \dots, N \quad (2.18)$$

5. คำนวณค่าแมทซ์ฟังก์ชัน (Match Function) และตรวจสอบความเหมาะสมในการจัดกลุ่ม โดยเปรียบเทียบกับค่าวิจิลแลนซ์ ตามสมการ

$$\frac{|I \wedge W_j|}{|I|} \geq \rho \quad (2.19)$$

- W_j คือ ค่าน้ำหนักของเอาต์พุตโหนดที่ชนะในขณะนั้น
- ρ คือ ค่าวิจิลแลนซ์ เป็นค่าที่ใช้วัดความเหมือนของอินพุตแพทเทินในการจัดกลุ่ม จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1

ถ้าเงื่อนไขที่ (2.19) เป็นจริง แสดงว่าเอาต์พุตโหนด j ที่ถูกเลือก เหมาะสมที่จะรวมอินพุตแพทเทิน I เข้าไว้ในกลุ่ม แต่ถ้าเงื่อนไขที่ (2.19) เป็นเท็จ ต้องทำการรีเซตให้ค่าช้อยฟังก์ชันของเอาต์พุตโหนดที่ถูกเลือกในขณะนั้นเป็นค่าต่ำๆ หรือเป็น 0 เพื่อรอบต่อไปจะได้ไม่ถูกเลือกอีก จากนั้นวนกลับไปเลือกเอาต์พุตโหนดใหม่ ตามเงื่อนไขที่ (2.18) ทำเช่นนี้จนกว่าเงื่อนไขที่ (2.19) จะเป็นจริง แล้วจึงทำในขั้นตอนนี้ต่อไป

6. เมื่อเลือกเอาท์พุทโทหนดที่ชนะได้แล้ว ในขั้นตอนต่อไปต้องตรวจสอบว่าเอาท์พุทโทหนด j ที่ชนะนี้ ชี้ไปยังคำตอบหรือโหนดในชั้นแคททิกอรีที่ตรงกับคำตอบของอินพุทแพทเทินที่กำลังเรียนรู้หรือไม่ ตามสมการที่ (2.20)

$$\text{Category}_j = 0 \quad (2.20)$$

Category_j	คือ แคททิกอรีที่เอาท์พุทโทหนดที่ชนะนั้นขึ้นอยู่กับ
0	คือ คำตอบของอินพุทแพทเทินที่ระบบกำลังเรียนรู้
j	คือ นิเวรอนที่ชนะ

ถ้าเงื่อนไขที่ (2.20) เป็นเท็จ นั่นคือคำตอบของเอาท์พุทโทหนดที่ชนะนั้นไม่ตรงกับคำตอบของอินพุทแพทเทินที่กำลังเรียนรู้ จากนั้นจะกำหนดให้ค่าช้อยฟังก์ชันของเอาท์พุทโทหนดที่ถูกเลือกในขณะนั้นเป็นค่าต่ำๆ หรือเป็น 0 และเพิ่มค่าวิจิลแลนซ์ขึ้นอีกเล็กน้อยพอที่จะทำให้สมการที่ (2.21) เป็นจริง

$$\rho > \frac{|I \wedge W_j|}{|I|} \quad (2.21)$$

ρ	คือ ค่าวิจิลแลนซ์ใหม่ที่ทำกรเพิ่มค่าขึ้น
W_j	คือ เวกเตอร์น้ำหนักที่เชื่อมระหว่างอินพุทแพทเทิน I กับนิเวรอนที่ชนะ

จากนั้นจึงวนกลับไปเลือกเอาท์พุทโทหนดใหม่ตามเงื่อนไขที่ (2.18) และตรวจสอบเงื่อนไขที่ (2.19) และเงื่อนไขที่ (2.20) จนกว่าเงื่อนไขที่ (2.19) และเงื่อนไขที่ (2.20) จะเป็นจริง หรือเอาท์พุทโทหนดที่ถูกเลือกในขณะนั้นกับอินพุทแพทเทินที่กำลังเรียนรู้ชี้ไปยังแคททิกอรีเดียวกันจึงไปทำในข้อต่อไป

7. เมื่อเงื่อนไขที่ (2.19) และเงื่อนไขที่ (2.20) เป็นจริงแล้วให้ทำการปรับค่าน้ำหนักของเอาท์พุทโทหนดที่ชนะตามสมการที่ (2.22)

$$W_j^{new} = \beta(I \wedge W_j^{old}) + (1 - \beta)W_j^{old} \quad (2.22)$$

W_j^{new}	คือ ค่าน้ำหนักใหม่
β	คือ อัตราการเรียนรู้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1
W_j^{old}	คือ ค่าน้ำหนักเก่าที่ต้องการปรับค่า

เมื่อเรียนรู้อินพุตแพทเทินนี้เสร็จแล้ว ให้นำวนกลับไปกำหนดค่าวิจิเลนซ์ให้เท่ากับค่า Baseline Vigilance ก่อนจะรับอินพุตแพทเทินใหม่มาเรียนรู้ต่อไป

2.2.3 การทำนายของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ

การทำนายของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพมีขั้นตอน ดังนี้

1. เมื่อมีอินพุตแพทเทินถูกส่งเข้ามาทดสอบโครงข่าย จะถูกนำมาคำนวณหาค่าช้อยฟังก์ชัน
2. จากนั้นเลือกเอาท์พุทโหนดที่ให้ค่าช้อยฟังก์ชันสูงสุด โดยถ้ามีค่าเอาท์พุทโหนดที่ให้ค่าช้อยฟังก์ชันสูงสุดเท่ากันหลายโหนดก็จะเลือกเอาท์พุทโหนดที่อยู่ทางซ้ายมือสุด
3. เมื่อได้เอาท์พุทโหนดที่ชนะ จะถือว่าเอาท์พุทโหนดที่ชนะนั้นชี้ไปยังแคททิกอรีโหนดใดโหนดนั้นก็คือคำตอบ

2.3 ออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ (Ordered Fuzzy ARTMAP)

ออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ (Ordered Fuzzy ARTMAP) [2], [3] เป็นการผสมผสานระหว่างอัลกอริทึมออร์เดริง (Ordering Algorithm) และ ฟัซซีอาร์ทแมพ (Fuzzy ARTMAP) พัฒนาขึ้นเพื่อแก้ไขข้อจำกัดเกี่ยวกับลำดับการนำเข้าของอินพุตแพทเทินในกระบวนการฝึกสอนของโครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของโครงข่าย โดยออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพจะทำงานภายใต้โครงสร้างของโครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพ โดยจะทำการจัดลำดับอินพุตแพทเทินก่อนที่จะเข้าสู่โครงข่ายประสาทเทียมแบบฟัซซีอาร์ทแมพ

2.3.1 กระบวนการทำงานของออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ

กระบวนการทำงานของออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นขั้นตอนที่ค้นหาอินพุตแพทเทินลำดับที่ 1 จากเซตข้อมูลฝึกสอนทั้งหมด

1. นำอินพุตแพทเทินทั้งหมดในเซตข้อมูลฝึกสอนไปทำการคำนวณตามสมการดังนี้

$$\sum_{i=1}^M |(1 - a_i) - a_i| \quad (2.23)$$

a_i คือ แอททริบิวท์ที่ i ของอินพุตแพทเทิน

M คือ ขนาดของอินพุตแพทเทินในแต่ละแถว

2. อินพุตแพทเทินที่ให้ค่าจากสมการ (2.23) มากที่สุด จะถูกกำหนดให้เป็นอินพุตแพทเทินลำดับที่ 1 ที่จะถูกนำเข้าสู่โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ หลังจากนั้นจะทำการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ทั้งฉบับและส่วนหนึ่งส่วนใด ห้ามมิให้ผู้ใดทำซ้ำโดยไม่ขออนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลบอินพุทแพทเทินที่ได้ถูกกำหนดให้เป็นลำดับที่ 1 นี้ ออกจากเซตข้อมูลฝึกสอนเพื่อที่จะได้ไม่ถูกนำมาจัดลำดับซ้ำอีกต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 เป็นขั้นตอนที่ทำการค้นหาอินพุทแพทเทินลำดับถัดไป

1. ทำการคำนวณหาว่าจะต้องจัดลำดับอินพุทแพทเทินในขั้นตอนนี้กี่ลำดับ ดังสมการ

$$n_{clust} - 1 \quad (2.24)$$

n_{clust} คือ จำนวนของกลุ่มหรือแคททิกอรีของข้อมูลที่ต้องการเรียนรู้

2. กำหนดให้อินพุทแพทเทินลำดับที่ 1 ที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 1 เป็น I'_0
3. คำนวณหาค่า Euclidean Distance ระหว่างอินพุทแพทเทินที่เหลือทั้งหมดในเซตข้อมูลฝึกสอนกับอินพุทแพทเทินที่ได้ผ่านการจัดลำดับแล้ว ดังนี้

$$d'_{min} = \min_{1 \leq k \leq r} \{dist(I, I'_k)\} \quad (2.25)$$

d'_{min} คือ ค่าต่ำสุดของ Euclidean Distance

I คือ อินพุทแพทเทินในเซตข้อมูลฝึกสอนที่ยังไม่ผ่านการจัดลำดับ

r คือ ลำดับของอินพุทแพทเทินที่ได้ผ่านการจัดลำดับแล้ว

o คือ ใช้บ่งบอกว่าอินพุทแพทเทินที่ได้ผ่านการจัดลำดับแล้ว

4. หาค่าที่มากที่สุดของ d'_{min} ที่คำนวณได้ และกำหนดให้เป็นอินพุทแพทเทินลำดับถัดไป ซึ่งเท่ากับ I_o^{k+1}

$$I_o^{k+1} = \max(d'_{min}) \quad (2.26)$$

เมื่อได้อินพุทแพทเทินลำดับถัดไปแล้ว หลังจากนั้นจะทำการลบอินพุทแพทเทินที่ได้ถูกจัดลำดับแล้วนี้ออกจากเซตข้อมูลฝึกสอน เพื่อที่จะได้ไม่นำมาจัดลำดับซ้ำอีกต่อไป

5. ดูว่า $r = n_{clust}$ หรือลำดับที่ต้องจัดในขั้นตอนนี้เท่ากับจำนวนกลุ่มของข้อมูลชุดนี้แล้วหรือไม่ ถ้าลำดับที่ต้องจัดในขั้นตอนนี้เท่ากับจำนวนกลุ่มของข้อมูลชุดนี้แล้ว การจัดลำดับในขั้นตอนที่ 2 นี้ ก็จะเสร็จสิ้น แต่ถ้า $r \neq n_{clust}$ ก็ให้วนกลับไปทำในข้อที่ 1 ถึง 4 จนกว่า $r = n_{clust}$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อจบขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 จะได้ลำดับของอินพุตแพทเทินเท่ากับจำนวนของแคททิกอรี หรือ n_{clust} จากนั้นจะทำการค้นหาลำดับของอินพุตแพทเทินที่เหลือในเซตข้อมูลฝึกสอนในขั้นตอนที่ 3 ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นตอนที่ทำการจัดลำดับอินพุตแพทเทินที่เหลือในเซตข้อมูลฝึกสอน ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. คำนวณหาค่า Euclidean Distance ระหว่างอินพุตแพทเทินที่เหลือในเซตข้อมูลฝึกสอน แต่ละแพทเทินกับอินพุตแพทเทินที่ได้ผ่านการจัดลำดับแล้ว ดังสมการ

$$d_{min}^l = \min_{l \leq k \leq r} \{dist(I, I_o^k)\} \quad (2.27)$$

- d_{min}^l คือ ค่าต่ำสุดของ Euclidean Distance
- I คือ อินพุตแพทเทินในเซตข้อมูลฝึกสอนที่ยังไม่ผ่านการจัดลำดับ
- r คือ ลำดับของอินพุตแพทเทินที่ได้ผ่านการจัดลำดับแล้ว
- o คือ ใช้บ่งบอกว่าอินพุตแพทเทินที่ได้ผ่านการจัดลำดับแล้ว

2. หาอินพุตแพทเทินที่ให้ค่า Euclidean Distance ต่ำที่สุด และกำหนดให้อินพุตแพทเทินนั้น เป็นแพทเทินลำดับถัดไป

3. หลังจากนั้นจะทำการลบอินพุตแพทเทินที่ได้ถูกเลือกเป็นลำดับถัดไปนี้ ออกจากเซตข้อมูลฝึกสอน เพื่อที่จะได้ไม่ถูกนำมาจัดลำดับอีกต่อไป

4. ทำซ้ำในข้อที่ 1-3 จนกว่าอินพุตแพทเทินในเซตข้อมูลฝึกสอนจะถูกจัดลำดับจนหมด

เมื่อทำการจัดลำดับจนจบขั้นตอนที่ 3 อินพุตแพทเทินในเซตข้อมูลฝึกสอนก็จะถูกจัดลำดับจนครบทุกแพทเทิน พร้อมนำเข้าสู่โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพ

2.3.2 ตัวอย่างการจัดลำดับอินพุตแพทเทินโดยใช้อัลกอริทึมออร์เดอร์พีซซีอาร์ทแมพ

ตัวอย่าง Training Set [2] ประกอบด้วยข้อมูลกลุ่ม 1 = {0.0, 0.1, 0.4, 0.5} ข้อมูลกลุ่ม 2 = {0.2, 0.3} ดังนั้น ข้อมูลใน Training Set = {0.0, 0.1, 0.4, 0.5, 0.2, 0.3}

วิธีคิด

ขั้นตอนที่ 1 หาอินพุตแพทเทินลำดับที่ 1 จาก Training Set = {0.0, 0.1, 0.4, 0.5, 0.2, 0.3}

$$\text{จากสูตร } \sum_{i=1}^M |(I - a_i) - a_i|$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง การใช้งานที่เกินขอบเขตที่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\sum_{i=1}^M |(1-0.1)-0.1| = 0.8$$

$$\sum_{i=1}^M |(1-0.4)-0.4| = 0.2$$

$$\sum_{i=1}^M |(1-0.5)-0.5| = 0.0$$

$$\sum_{i=1}^M |(1-0.2)-0.2| = 0.6$$

$$\sum_{i=1}^M |(1-0.3)-0.3| = 0.4$$

อินพุทแพทเทินที่ให้ค่าในการคำนวณจากสมการมากที่สุดคือ 0.0 โดยค่าจากการคำนวณเท่ากับ 1.0 ดังนั้นกำหนดให้ 0.0 เป็นอินพุทแพทเทินลำดับที่ 1 หลังจากนั้นก็ทำการลบอินพุทแพทเทิน 0.0 ออกจาก Training set เพื่อจะได้ไม่นำมาจัดลำดับซ้ำอีก

ขั้นตอนที่ 2 หาอินพุทแพทเทินลำดับถัดไป

1. ทำการคำนวณหาว่าจะต้องจัดลำดับอินพุทแพทเทินในขั้นตอนนี้กี่ลำดับ

จากสูตร $(n_{clust} - 1)$

$$\begin{aligned} \text{ลำดับที่ต้องจัด} &= 2-1 \\ &= 1 \end{aligned}$$

ดังนั้นในขั้นตอนนี้ต้องจัดลำดับเพิ่มอีก 1 ลำดับ

2. หาค่า Euclidean Distance ระหว่างอินพุทแพทเทินที่เหลือ Training Set = {0.1, 0.4, 0.5, 0.2, 0.3} กับอินพุทแพทเทินที่ 1 ที่ได้จัดลำดับแล้วคือ 0.0

$$\text{dist}(0.1, 0.0) = \sqrt{(0.1-0.0)^2} = 0.1$$

$$\text{dist}(0.4, 0.0) = \sqrt{(0.4-0.0)^2} = 0.4$$

$$\text{dist}(0.5, 0.0) = \sqrt{(0.5-0.0)^2} = 0.5$$

$$\text{dist}(0.2, 0.0) = \sqrt{(0.2-0.0)^2} = 0.2$$

$$\text{dist}(0.3, 0.0) = \sqrt{(0.3-0.0)^2} = 0.3$$

3. หาค่า Euclidean Distance ที่มีค่าต่ำที่สุด

$$\text{จากสูตร } d'_{min} = \min_{1 \leq k \leq r} \{ \text{dist}(I, I^k) \}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 $d'_{min} = \min \{ \text{dist}(0.1, 0.0) \} = 0.1$
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$d_{\min}^{0.4} = \min\{\text{dist}(0.4, 0.0)\} = 0.4$$

$$d_{\min}^{0.5} = \min\{\text{dist}(0.5, 0.0)\} = 0.5$$

$$d_{\min}^{0.2} = \min\{\text{dist}(0.2, 0.0)\} = 0.2$$

$$d_{\min}^{0.3} = \min\{\text{dist}(0.3, 0.0)\} = 0.3$$

4. หาอินพุทแพทเทินลำดับที่ 2 โดยเลือกอินพุทแพทเทินที่ให้ค่า $d'_{\min}$ มากที่สุด

$$\text{จากสูตร } I_0^{k+1} = \max(d'_{\min})$$

$$I_0^2 = \max(d_{\min}^{0.1}, d_{\min}^{0.4}, d_{\min}^{0.5}, d_{\min}^{0.2}, d_{\min}^{0.3}) = 0.5$$

ดังนั้น อินพุทแพทเทินที่ถูกจัดให้เป็นอินพุทแพทเทินลำดับที่ 2 คือ 0.5 มีค่า Euclidean Distance = 0.5

ขั้นตอนที่ 3 ทำการจัดลำดับอินพุทแพทเทินที่เหลือทั้งหมด จาก Training Set = {0.1, 0.4, 0.2, 0.3}

1. หาค่า Euclidean Distance กับอินพุทแพทเทินที่ได้ถูกจัดลำดับแล้ว คือ {0.0, 0.5}

หาค่า Euclidean Distance ระหว่างอินพุทแต่ละตัวใน Training Set กับ 0.0	หาค่า Euclidean Distance ระหว่างอินพุทแต่ละตัวใน Training Set กับ 0.5
$\text{dist}(0.1, 0.0) = \sqrt{(0.1 - 0.0)^2} = 0.1$	$\text{dist}(0.1, 0.5) = \sqrt{(0.1 - 0.5)^2} = 0.4$
$\text{dist}(0.4, 0.0) = \sqrt{(0.4 - 0.0)^2} = 0.4$	$\text{dist}(0.4, 0.5) = \sqrt{(0.4 - 0.5)^2} = 0.1$
$\text{dist}(0.2, 0.0) = \sqrt{(0.2 - 0.0)^2} = 0.2$	$\text{dist}(0.2, 0.5) = \sqrt{(0.2 - 0.5)^2} = 0.3$
$\text{dist}(0.3, 0.0) = \sqrt{(0.3 - 0.0)^2} = 0.3$	$\text{dist}(0.3, 0.5) = \sqrt{(0.3 - 0.5)^2} = 0.2$

2. หาค่า Euclidean Distance ที่มีค่าต่ำที่สุด

$$\text{จากสูตร } d'_{\min} = \min_{l \leq k \leq r} \{ \text{dist}(I, I_0^k) \}$$

Euclidean Distance ที่มีค่าต่ำที่สุดระหว่างอินพุทแต่ละตัวใน Training Set กับ 0.0	Euclidean Distance ที่มีค่าต่ำที่สุดระหว่างอินพุทแต่ละตัวใน Training Set กับ 0.5
$d_{\min}^{0.1} = \min\{\text{dist}(0.1, 0.0)\} = 0.1$	$d_{\min}^{0.1} = \min\{\text{dist}(0.1, 0.5)\} = 0.4$
$d_{\min}^{0.4} = \min\{\text{dist}(0.4, 0.0)\} = 0.4$	$d_{\min}^{0.4} = \min\{\text{dist}(0.4, 0.5)\} = 0.1$
$d_{\min}^{0.2} = \min\{\text{dist}(0.2, 0.0)\} = 0.2$	$d_{\min}^{0.2} = \min\{\text{dist}(0.2, 0.5)\} = 0.3$
$d_{\min}^{0.3} = \min\{\text{dist}(0.3, 0.0)\} = 0.3$	$d_{\min}^{0.3} = \min\{\text{dist}(0.3, 0.5)\} = 0.2$

3. หาค่า Euclidean Distance ต่ำที่สุด กรณีนี้มีค่าที่ให้ค่า Euclidean Distance ต่ำสุดเท่ากัน คือ 0.1 ดังนั้น เลือกอินพุตแพทเทินที่ได้ทำการหาค่า Euclidean Distance กับอินพุตแพทเทินลำดับที่ 1 ซึ่งเท่ากับ 0.1

4. ถ้าแพทเทินใน Training set ยังไม่ถูกจัดลำดับจนหมด ให้ทำการวนเพื่อจัดลำดับในขั้นตอนที่ 3 จนจัดลำดับครบทุกแพทเทิน เมื่อทำจบขั้นตอนที่ 3 อินพุตแพทเทินจะถูกจัดลำดับจนครบ Training Pattern = {0.0, 0.5, 0.1, 0.4, 0.2, 0.3 }

บทที่ 3

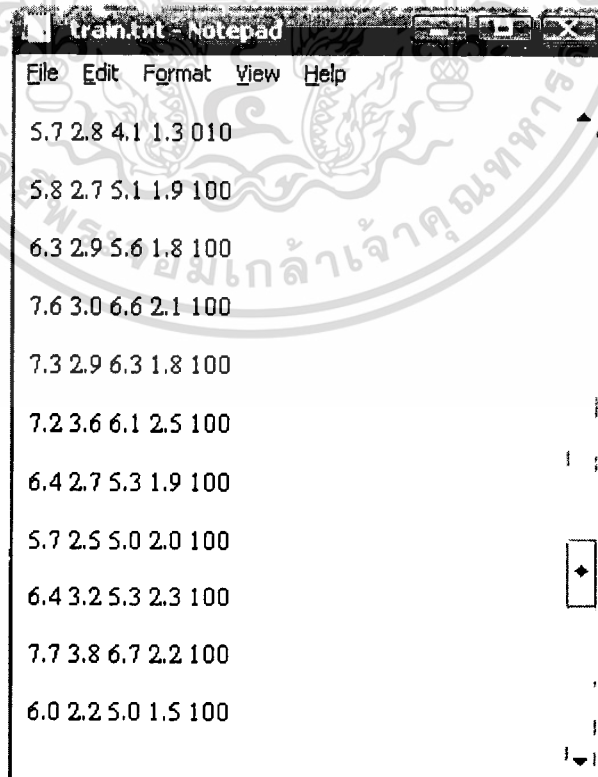
วิธีการดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาโครงการนี้ เป็นการนำทฤษฎีโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพ และออร์เดอร์พีซซีอาร์ทแมพมาใช้ในการพัฒนาเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อประยุกต์ใช้ในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล โดยแบ่งการดำเนินการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลที่ใช้กับระบบ
2. การดำเนินงาน
3. การพัฒนาระบบ

3.1 ข้อมูลที่ใช้กับระบบ

ข้อมูลที่นำเข้าสู่ระบบจะอยู่ในรูปแบบของ Text File ดังรูปที่ 3.1 จากรูป จะเห็นได้ว่าข้อมูลแต่ละชุดประกอบไปด้วยข้อมูลชนิดตัวเลข ซึ่งจะถูกคั่นด้วยการเว้นวรรคและค่าสุดท้ายของข้อมูลแต่ละชุดจะบอกกลุ่มที่ข้อมูลชุดนั้นๆ ถูกจัดให้อยู่ ซึ่งข้อมูล 1 บรรทัด คือ อินพุตแพทเทิน 1 แพทเทิน ดังรูปที่ 3.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รูปที่ 3.1 ตัวอย่างข้อมูลที่นำมาใช้

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องยกย่องเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อให้สามารถตรวจสอบระดับความถูกต้องในการเรียนรู้ของระบบได้ ดังนั้นจึงทำการแบ่งข้อมูลทั้งหมดออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลฝึกสอน (Training Data) เพื่อใช้ในการเรียนรู้ของระบบ และข้อมูลทดสอบ (Testing Data) สำหรับใช้ทดสอบระบบที่เรียนรู้เสร็จแล้ว

โดยข้อมูลฝึกสอนจะถูกนำเข้าสู่กระบวนการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล เมื่อเสร็จสิ้นขั้นตอนการเรียนรู้แล้วระบบจะทำการบันทึกค่าเวกเตอร์น้ำหนัก (Weight Vectors) จากนั้นจึงนำเข้าสู่ข้อมูลทดสอบให้กับระบบ เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของระบบที่ได้จากการเรียนรู้

3.2 การดำเนินงาน

3.2.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

การศึกษาโครงการนี้เป็นการศึกษาการทำงานของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ และออร์เคอร์พีชชีอาร์ทแมพ โดยขั้นตอนการดำเนินงานมีดังนี้

1. ทำการเตรียมข้อมูลที่จะนำเข้าสู่ระบบ โดยในขั้นตอนนี้จะมีการปรับปรุงข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อป้อนเข้าสู่โครงข่ายที่พัฒนาขึ้น โดยจะทำการแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบของ Text File
2. นำชุดข้อมูลฝึกสอนมาป้อนในส่วนของการฝึกสอนโครงข่ายและเมื่อระบบดำเนินการฝึกสอนโครงข่ายแล้ว จะทำการบันทึกค่าน้ำหนักเพื่อนำไปใช้สำหรับข้อมูลทดสอบต่อไป
3. นำชุดข้อมูลทดสอบมาป้อนในระบบ รวมทั้งนำค่าต่างๆ ที่ได้บันทึกไว้ในส่วนฝึกสอนมาใช้ทดสอบโครงข่ายด้วยชุดข้อมูลทดสอบ จากนั้นระบบจะแสดงผลจากการทดสอบ

3.2.2 ขั้นตอนการออกแบบระบบ

การออกแบบระบบเป็นการออกแบบโมดูลสำคัญที่ใช้ในการทำงานของระบบ ดังนี้

โมดูลจัดการข้อมูลนำเข้า

เป็นโมดูลที่ทำหน้าที่จัดการข้อมูลนำเข้า โดยจะมีการรับข้อมูลเข้าสู่ระบบในรูปแบบของ Text File ก่อนนำเข้าสู่กระบวนการถัดไป

โมดูลการนอมอลไลซ์ข้อมูล

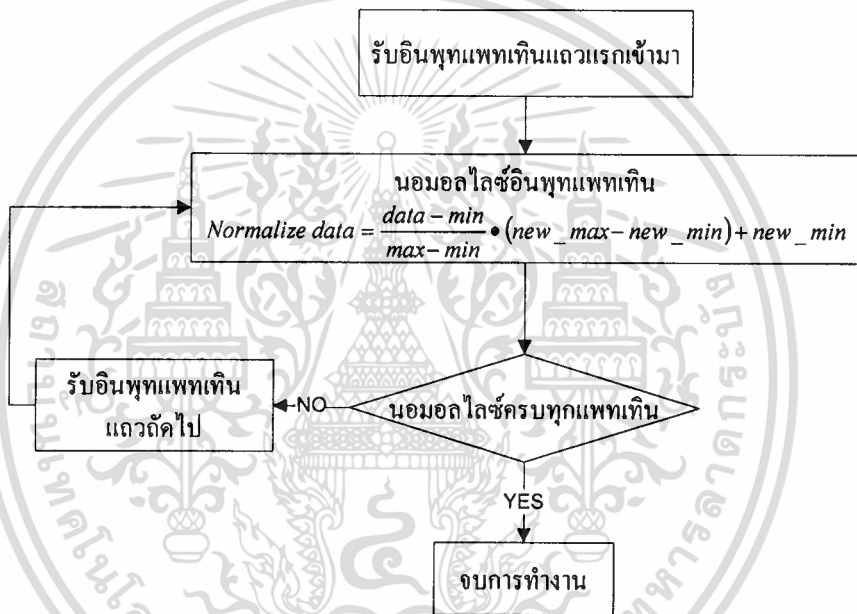
เป็นโมดูลการทำงานที่รับข้อมูลที่ผ่านขั้นตอนการนำเข้าข้อมูลแล้วมาแปลงให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับประมวลผลในโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ ซึ่งข้อมูลจะต้องถูกกำหนดให้มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 โดยทำการนอมอลไลซ์ข้อมูลตามสมการนี้

$$\text{Normalize data} = \frac{\text{data} - \text{min}}{\text{max} - \text{min}} \cdot (\text{new\_max} - \text{new\_min}) + \text{new\_min} \quad (3.1)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิอนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ขออนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- max* คือ ข้อมูลที่มีค่ามากที่สุดในแต่ละกรณี และเป็นค่าที่จะนำไปใช้ในการทำนอมอลไลซ์ข้อมูลที่อยู่ในแต่ละกรณี
- min* คือ ข้อมูลที่มีค่าต่ำที่สุดในแต่ละกรณี และเป็นค่าที่จะนำไปใช้ในการทำนอมอลไลซ์ข้อมูลที่อยู่ในแต่ละกรณี
- data* คือ ข้อมูลที่ต้องการนอมอลไลซ์
- new_max* คือ ค่าสูงสุดของช่วงที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ข้อมูลถูกนอมอลไลซ์อยู่ในช่วงนี้ ซึ่งในการทำงานของโครงข่ายนี้ถูกกำหนดให้เป็น 1
- new_min* คือ ค่าต่ำสุดของช่วงที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ข้อมูลถูกนอมอลไลซ์อยู่ในช่วงนี้ ซึ่งในการทำงานของโครงข่ายนี้ถูกกำหนดให้เป็น 0

รูปที่ 3.2 ขั้นตอนการทำงานของ โมดูลนอมอลไลซ์

โมดูลการจัดเตรียมค่าสำหรับการทำงานของโครงข่าย

เป็น โมดูลสำหรับการกำหนดค่าที่ใช้ในกระบวนการทำงานของโครงข่าย ซึ่งเป็นส่วนของการรับค่าตัวแปรจากผู้ใช้ โดยค่าที่ต้องรับเข้ามามีดังนี้

- Input Node คือ จำนวนแอดดรีบิวท์ของชุดข้อมูลที่ต้องการนำเข้าสู่โครงข่ายก่อนทำการคอมพลิเมนต์โคดดิ้ง (Complement Coding)
- Output Node คือ จำนวนกลุ่มข้อมูลของชุดข้อมูลที่ต้องการนำเข้าสู่โครงข่าย
- อัตราการเรียนรู้ (β) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1
- ค่าวิจิลแลนซ์ (ρ) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ซึ่งค่าที่ป้อนเข้าสู่ระบบจะถูกกำหนดให้เป็น

Baseline Vigilance

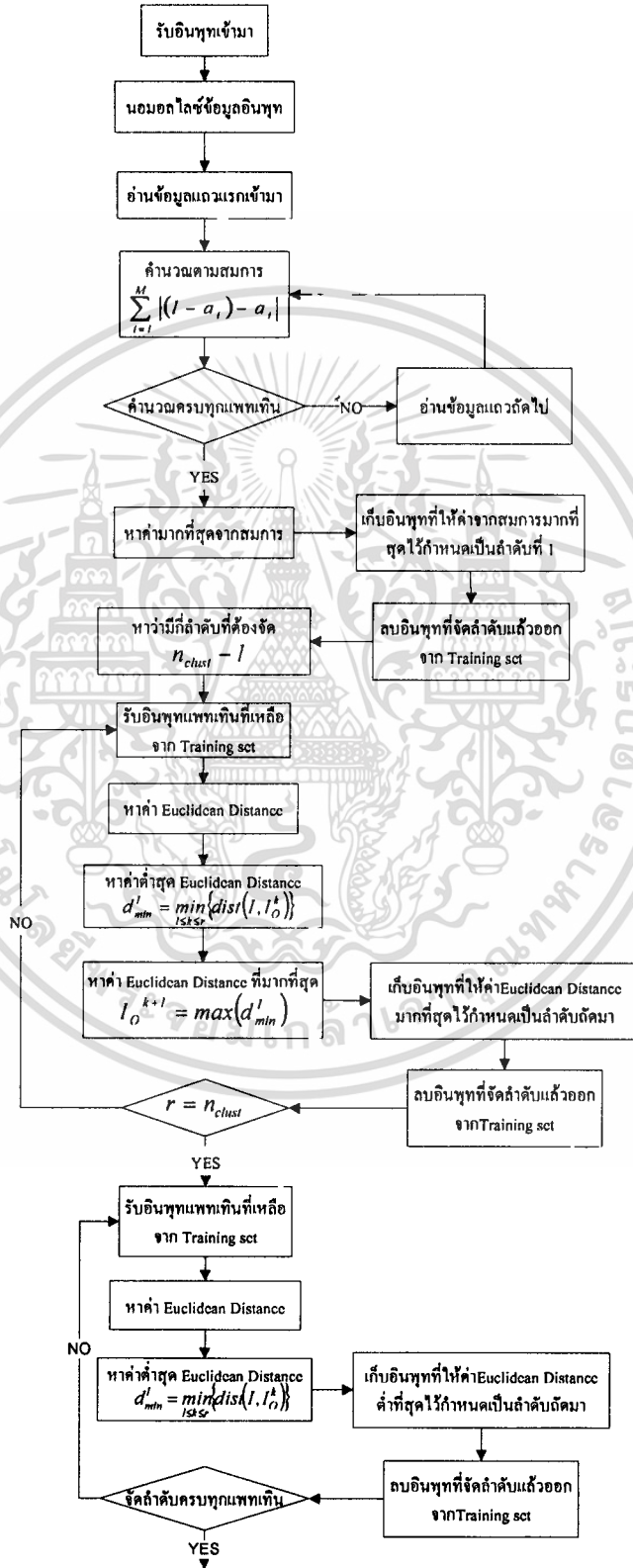
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

- จำนวนรอบ คือ จำนวนรอบที่ให้โครงข่ายเรียนรู้ชุดข้อมูลฝึกสอน

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โมดูลการจัดลำดับอินพุตแพทเทิน

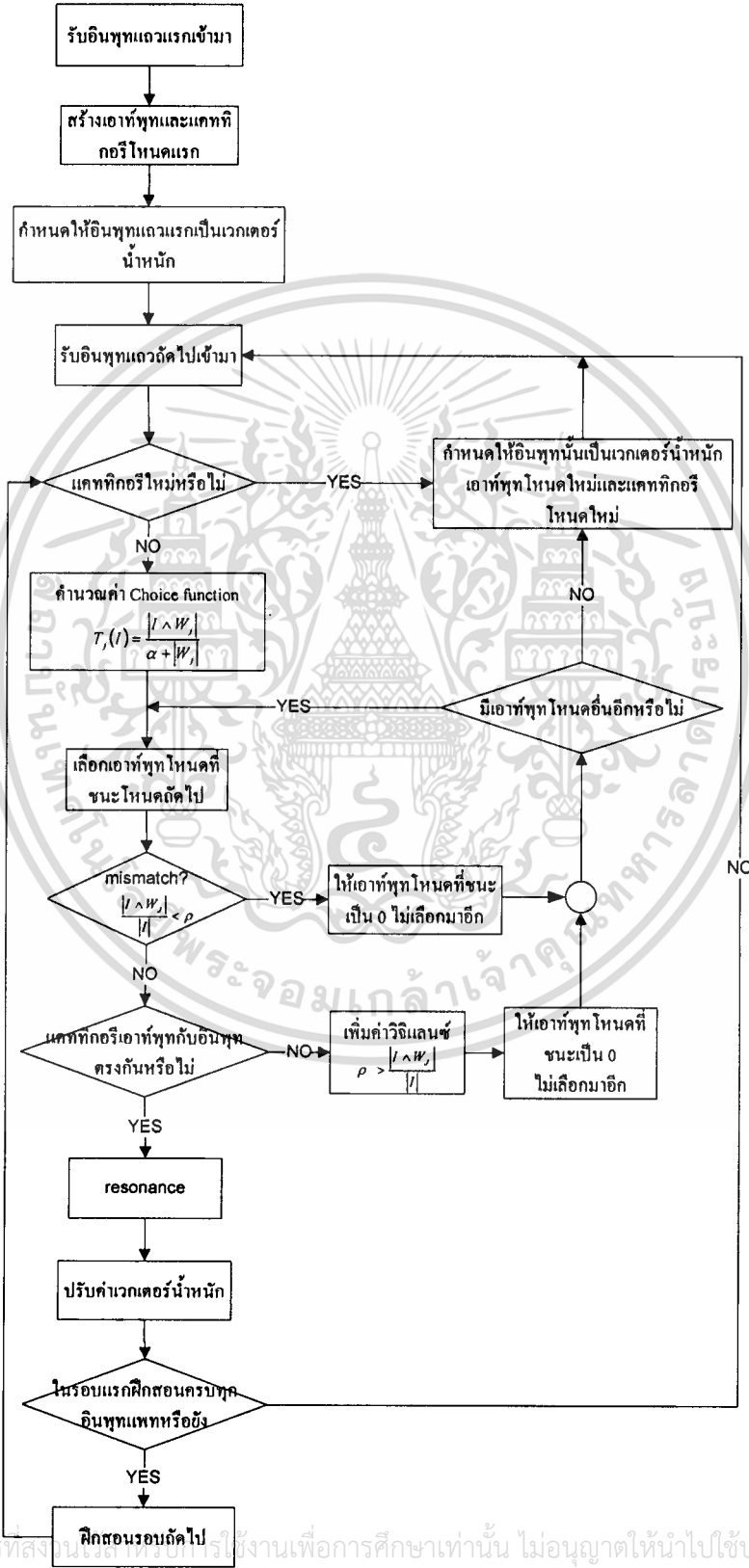
เป็น โมดูลสำหรับจัดลำดับอินพุตแพทเทิน ซึ่งใช้กระบวนการจัดลำดับของอัลกอริทึมออร์เคอร์ ฟิชเชอร์อาร์ทแมพดั่งที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 2 ก่อนนำอินพุตแพทเทินเข้าสู่กระบวนการทำงานของ โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟิชเชอร์อาร์ทแมพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ **จบการทำงาน** การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้ง **รูปที่ 3.3** ขั้นตอนการทำงานของโมดูลจัดลำดับอินพุตแพทเทินที่มีการนำไปใช้

โมดูลการฝึกสอนของโครงข่าย

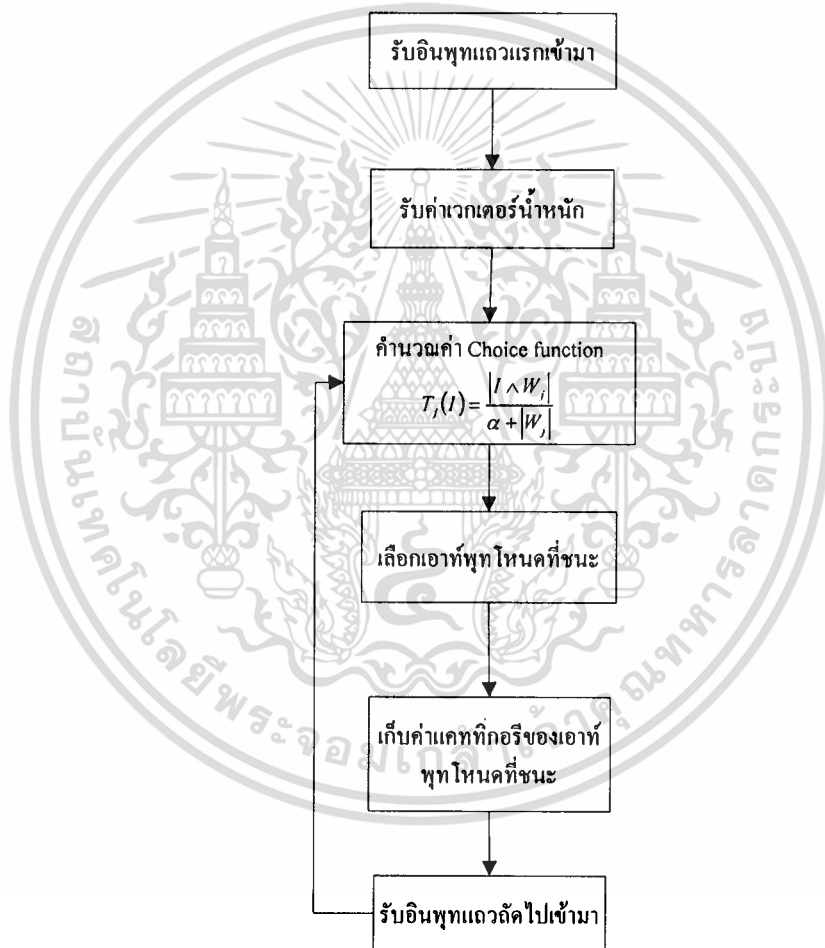
เป็น โมดูลการฝึกสอน โครงข่าย โดยจะทำงานตามอัลกอริทึมของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ ดังที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 2 ซึ่งระบบจะใช้อินพุตแพทเทินที่ได้ผ่านการจัดลำดับการนำเข้าข้อมูลแล้วมาประมวลผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งรูปที่ 3.4 ขั้นตอนการทำงานของโมดูลฝึกสอนโครงข่าย ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โมดูลการทดสอบโครงข่าย

เป็น โมดูลสำหรับทดสอบแบบจำลองที่สร้างขึ้น มีลักษณะการทำงานคล้ายกับ โมดูลการฝึกสอนโครงข่าย แต่จะทำงานกับชุดข้อมูลในรูปของ Text File ที่เตรียมไว้สำหรับทดสอบโครงข่าย โดยนำข้อมูลทดสอบนั้นเข้าสู่กระบวนการนอมอลไลซ์ข้อมูล โดยข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบโครงข่ายไม่ต้องผ่านการจัดลำดับการนำเข้าข้อมูล จากนั้นจึงเริ่มเข้าสู่กระบวนการทดสอบโครงข่าย โดยจะมีการนำค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ในตอนต้น รวมทั้งค่าน้ำหนักที่ได้จากการฝึกสอนโครงข่ายมาใช้ในการกระบวนการทดสอบโครงข่าย และแสดงผลความถูกต้องของการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล โดยขั้นตอนการทำงานในส่วนของการทดสอบโครงข่าย ดังที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 2

รูปที่ 3.5 ขั้นตอนการทำงานของโมดูลทดสอบโครงข่าย

โมดูลแสดงผลลัพธ์

เป็น โมดูลสำหรับแสดงผลลัพธ์การทำงานซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ส่วนหลักๆ ดังนี้

- ส่วนของการฝึกสอนจะมีการแสดงผลลัพธ์การนำเข้าข้อมูล การนอมอลไลซ์ข้อมูล การจัดลำดับข้อมูล และค่าน้ำหนักที่ได้จากการฝึกสอนโครงข่าย
- ส่วนของการทดสอบจะมีการแสดงผลลัพธ์การนำเข้าข้อมูล การนอมอลไลซ์ข้อมูล และเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องของการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล

โมดูลการบันทึกข้อมูล

เป็น โมดูลสำหรับบันทึกค่าสำหรับชุดข้อมูลนั้นๆ หลังจากผ่านการฝึกสอนโครงข่ายเก็บไว้ โดยจะเก็บในรูปแบบของ Text File เพื่อนำไปใช้กับข้อมูลทดสอบระบบต่อไป

3.3 การพัฒนาระบบ

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบ

1. Operation Software

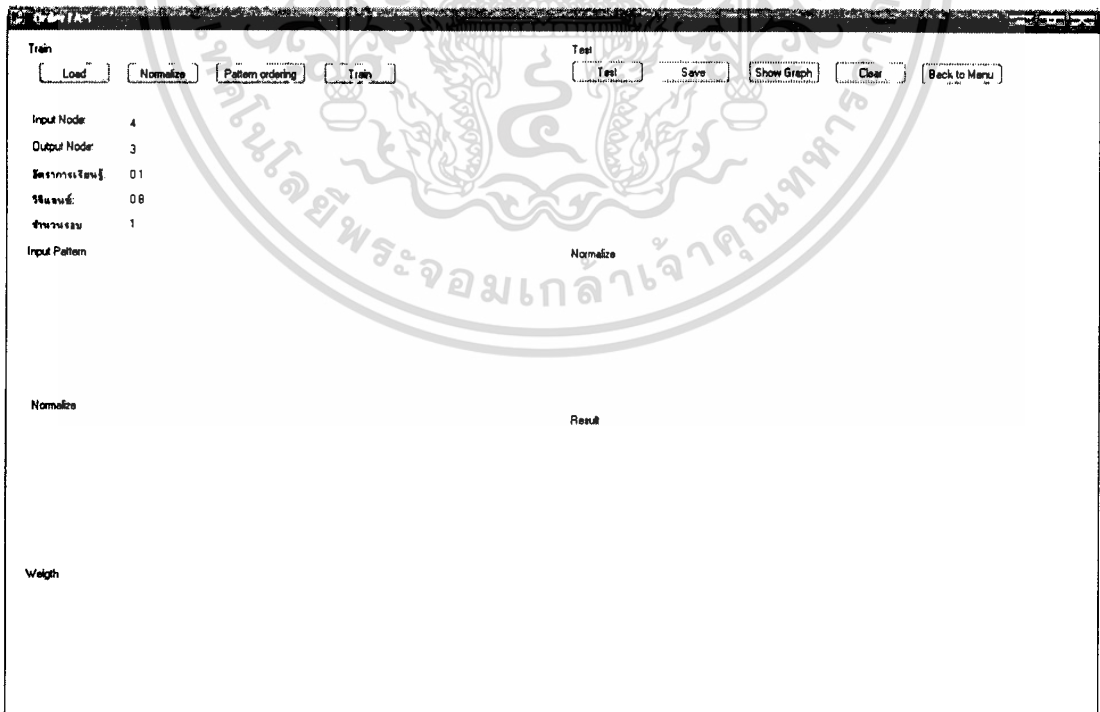
Microsoft Windows XP เป็นระบบปฏิบัติการที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันเนื่องจากช่วยอำนวยความสะดวกในการใช้งานให้กับผู้ใช้และง่ายต่อการใช้งาน

2. Application Software

Microsoft visual Studio.NET 2005 เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบ โดยเลือกใช้ Visual Basic.NET ในการพัฒนาระบบ

3.3.2 ส่วนติดต่อผู้ใช้ของระบบ

เพื่อให้ง่ายต่อการใช้งานระบบสำหรับผู้ใช้ จึงได้ออกแบบระบบให้ประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงานไว้ในหน้าต่างเดียวกัน ดังรูปที่ 3.2

รูปที่ 3.6 ตัวอย่างส่วนติดต่อผู้ใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าตาการทำงานของระบบประกอบไปด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1. **ส่วน Train** : เป็นส่วนที่สร้างแบบจำลองให้กับโครงข่ายโดยการใช้ชุดข้อมูลฝึกสอนร่วมกับอัลกอริทึมของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพประกอบไปด้วยการทำงานดังนี้
  - Load: เป็นการนำชุดข้อมูลฝึกสอนเข้าสู่ระบบเมื่อข้อมูลเข้าสู่ระบบแล้วจะแสดงผลในส่วน Input Pattern
  - Normalize: เป็นการนอมอลไลซ์ข้อมูลให้อยู่ในช่วงที่ระบบนำไปใช้ประมวลผล โดยจะแสดงผลการนอมอลไลซ์ในส่วนของ Normalize
  - Pattern Ordering: เป็นการจัดลำดับข้อมูลก่อนเข้าสู่โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ โดยจะแสดงผลการจัดลำดับข้อมูลฝึกสอนในส่วนของ Pattern Ordered
  - Train: เป็นการฝึกสอนโครงข่ายตามอัลกอริทึมของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ ซึ่งผลลัพธ์จากการฝึกสอนโครงข่ายจะแสดงในส่วนของ Weight

พารามิเตอร์ที่ผู้ใช้ต้องป้อนเข้าสู่ระบบ ประกอบด้วย

- Input Node คือ จำนวนแอดดริบิวท์ของชุดข้อมูลที่ต้องการนำเข้าสู่โครงข่ายก่อนทำการคอมพิลเมนต์โคคคิง
  - Output Node คือ จำนวนกลุ่มข้อมูลของชุดข้อมูลที่ต้องการนำเข้าสู่โครงข่าย
  - อัตราการเรียนรู้ (β) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1
  - วิจิแลนซ์ (ρ) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ซึ่งค่าที่ป้อนเข้าสู่ระบบจะถูกกำหนดให้เป็น Baseline Vigilance
  - จำนวนรอบ คือ จำนวนรอบที่ให้โครงข่ายเรียนรู้ชุดข้อมูลฝึกสอน
2. **ส่วน Test**: เป็นส่วนของการทดสอบแบบจำลองที่ได้จากการฝึกสอนโครงข่ายโดยใช้ชุดข้อมูลทดสอบร่วมกับค่า Weight ที่ได้จากการฝึกสอนโครงข่าย ประกอบด้วยการทำงานดังนี้
    - Test: เป็นการนำเข้าสู่ชุดข้อมูลทดสอบ ทำการนอมอลไลซ์ข้อมูลแสดงผลในส่วน Normalize และแสดงผลการทดสอบโครงข่ายในส่วนของ Result
    - Show Graph: เป็นการแสดงรายงานผลการทดสอบโครงข่ายในรูปแบบของกราฟ
    - Save: เป็นการบันทึกผลลัพธ์ของการทดสอบโครงข่ายซึ่งบันทึกในรูปแบบของ Text File
    - Clear: เป็นการลบข้อมูลชุดเดิมออกเพื่อทำการทดสอบข้อมูลชุดใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

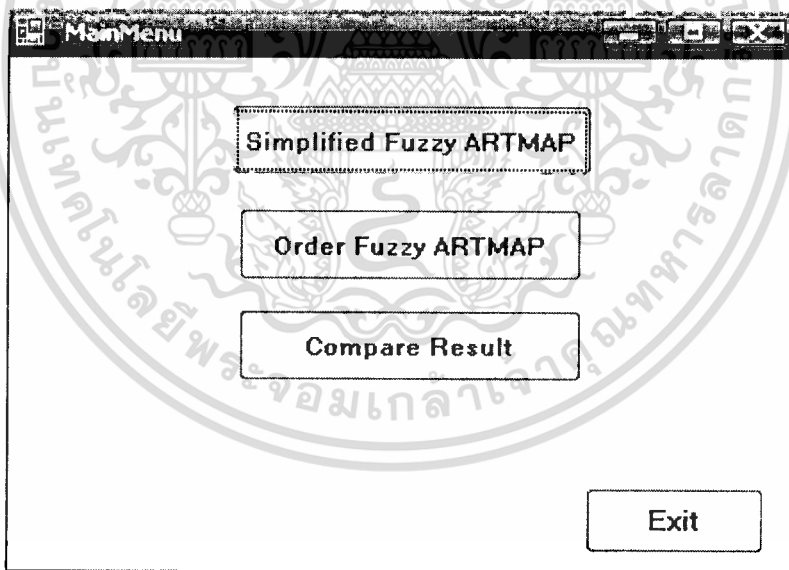
การทดลองและการประเมินผลการทดลอง

ในบทนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดการใช้งานโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อประเมินประสิทธิภาพการทำงานของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ (Simplified Fuzzy ARTMAP) ซึ่งทำงานร่วมกับอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ (Ordered Fuzzy ARTMAP) โดยแบ่งการอธิบายการทดลองและการประเมินผลการทดลองออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การใช้งานระบบ
2. ข้อมูลที่ใช้ในการทดลอง
3. ผลการทดลองและการวิเคราะห์

4.1 การใช้งานระบบ

เมื่อเริ่มเข้าสู่โปรแกรมจะปรากฏหน้าต่างดังรูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1 หน้าต่างหลักของโปรแกรม

จากหน้าต่างหลักผู้ใช้สามารถเริ่มการทำงานของโปรแกรมประยุกต์ โดยการเลือกอัลกอริทึมที่ผู้ใช้ต้องการ โดยโปรแกรมจะมีให้เลือก 2 อัลกอริทึม คือ ซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ และออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ

- เมื่อคลิกปุ่ม **Simplified Fuzzy ARTMAP** จะเข้าสู่กระบวนการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลด้วย

โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เมื่อคลิกปุ่ม **Order Fuzzy ARTMAP** จะเข้าสู่กระบวนการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลด้วยอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ
- เมื่อคลิกปุ่ม **Compare Result** จะแสดงกราฟการเปรียบเทียบผลการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ และอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ

4.1.1 โปรแกรมซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ (Simplified Fuzzy ARTMAP)

จากหน้าต่างเมนูหลัก เมื่อทำการเลือก **Simplified Fuzzy ARTMAP** จะนำเข้าสู่หน้าต่างการฝึกสอนและทดสอบโดยโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ ดังรูปที่ 4.2

รูปที่ 4.2 หน้าต่าง โปรแกรมของ โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ

โปรแกรมประกอบด้วยการทำงาน 2 ส่วน ดังนี้

- ส่วน Train มีขั้นตอนการทำงานดังนี้

1. กำหนดพารามิเตอร์ที่ใช้ในการฝึกสอนกับชุดข้อมูลฝึกสอนนั้นๆ ดังรูปที่ 4.3

Train

 Load Normalize File

Input Node: 4

Output Node: 3

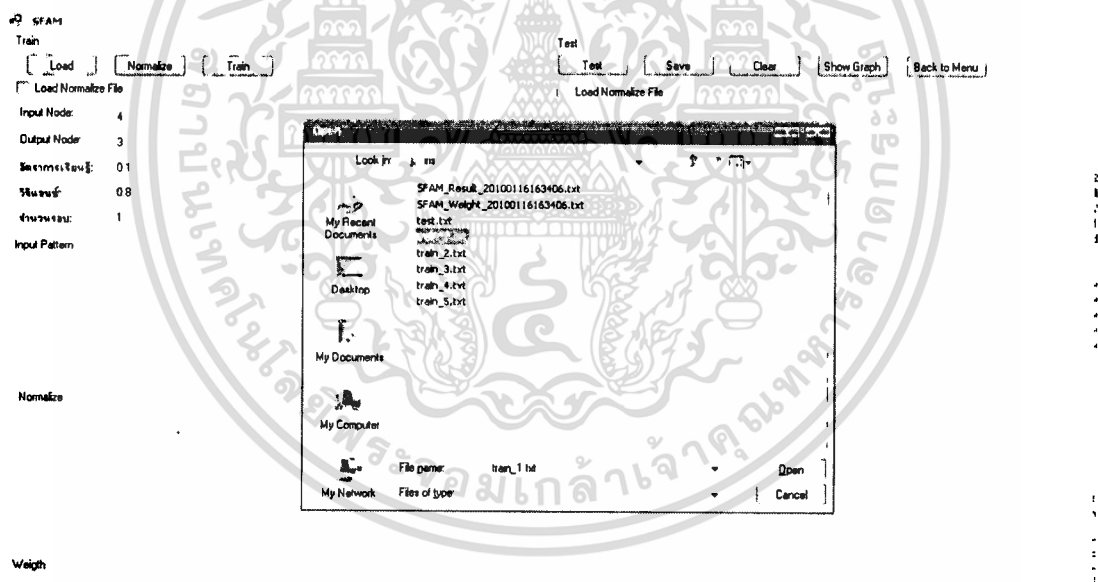
อัตราการเรียนรู้: 0.1

วิจิแฉนซ์: 0.4

จำนวนรอบ: 1000

รูปที่ 4.3 หน้าต่างในส่วนการกำหนดพารามิเตอร์ที่ใช้ในระบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ

2. เลือกไฟล์ข้อมูลฝึกสอนที่จะนำเข้าสู่ระบบ โดยเลือกที่ปุ่ม **Load** จากนั้นจะปรากฏ Dialog Box ให้เลือกไฟล์ ดังรูปที่ 4.4

รูปที่ 4.4 หน้าต่างการเลือกไฟล์ข้อมูลฝึกสอนของระบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ

3. เมื่อข้อมูลถูกนำเข้าสู่ระบบแล้วจะแสดงผลข้อมูลที่นำเข้ามา พร้อมทั้งจำนวนอินพุตแพทเทินทั้งหมดในส่วนของ Input Pattern ดังรูปที่ 4.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Train

Normalize

Train

Input Node:

Output Node:

อัตราการเรียนรู้:

วิธีแก้:

จำนวนรอบ: 1000

Input Pattern

6.8000	3.2000	5.9000	2.3000	100
6.7000	3.3000	5.7000	2.5000	100
6.7000	3.0000	5.2000	2.3000	100
6.3000	2.5000	5.0000	1.9000	100
6.5000	3.0000	5.2000	2.0000	100
6.2000	3.4000	5.4000	2.3000	100
5.9000	3.0000	5.1000	1.8000	100

count = 90

รูปที่ 4.5 หน้าต่างของ โปรแกรมเมื่อนำข้อมูลเข้าสู่ระบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ

4. เมื่อนำเข้าสู่ชุดข้อมูลฝึกสอนแล้ว จะทำการแปลงข้อมูลให้อยู่ในช่วงที่เหมาะสมกับการทำงานของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ โดยเลือกที่ปุ่ม จากนั้นระบบจะทำการนอมอลไลซ์ข้อมูลที่น่าเข้ามาและแสดงผลในส่วน Normalize ดังรูปที่ 4.6

Train

Train

Input Node:

Output Node:

อัตราการเรียนรู้:

วิธีแก้:

จำนวนรอบ: 1000

Input Pattern

6.8000	3.2000	5.9000	2.3000	100
6.7000	3.3000	5.7000	2.5000	100
6.7000	3.0000	5.2000	2.3000	100
6.3000	2.5000	5.0000	1.9000	100
6.5000	3.0000	5.2000	2.0000	100
6.2000	3.4000	5.4000	2.3000	100
5.9000	3.0000	5.1000	1.8000	100

count = 90

Normalize

0.7222	0.4583	0.6949	0.9167
0.4167	0.2917	0.6949	0.7500
0.6944	0.5000	0.8305	0.9167
0.6667	0.5417	0.7966	1.0000
0.6667	0.4167	0.7119	0.9167
0.5556	0.2083	0.6780	0.7500
0.6111	0.4167	0.7119	0.7917
0.5278	0.5833	0.7458	0.9167
0.4444	0.4167	0.6949	0.7083

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่า **รูปที่ 4.6** หน้าต่างแสดงผลข้อมูลที่ผ่านมาผ่านการนอมอลไลซ์ของระบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพไปใช้

5. จากนั้นเลือกปุ่ม เพื่อนำชุดข้อมูลดังกล่าวเข้าสู่โครงข่าย เพื่อทำการฝึกสอนตามกระบวนการทำงานของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพ และผลลัพธ์ของการฝึกสอนจะแสดงในส่วนของ Weight ดังรูปที่ 4.7

Train

Input Node:

Output Node:

อัตราการเรียนรู้:

วิธีวนซ้ำ:

จำนวนรอบ:

Input Pattern

6.8000	3.2000	5.9000	2.3000	100
6.7000	3.3000	5.7000	2.5000	100
6.7000	3.0000	5.2000	2.3000	100
6.3000	2.5000	5.0000	1.9000	100
6.5000	3.0000	5.2000	2.0000	100
6.2000	3.4000	5.4000	2.3000	100
5.9000	3.0000	5.1000	1.8000	100

count = 90

Normalize

0.7222	0.4583	0.6949	0.9167
0.4167	0.2917	0.6949	0.7500
0.6944	0.5000	0.8305	0.9167
0.6667	0.5417	0.7966	1.0000
0.6667	0.4167	0.7119	0.9167
0.5556	0.2083	0.6780	0.7500
0.6111	0.4167	0.7119	0.7917
0.5278	0.5833	0.7458	0.9167
0.4444	0.4167	0.6949	0.7083

Weight (รวมที่: 1000)

0.0000	0.1250	0.0169	0.0000	0.6111	0.0000	0.8475	0.7917
0.3869	0.1250	0.5085	0.4583	0.3333	0.4167	0.3729	0.3750
0.1667	0.1250	0.3390	0.3750	0.5833	0.7083	0.4237	0.4583
0.3611	0.0833	0.6510	0.5833	0.0000	0.2500	0.0339	0.0000
0.4722	0.2917	0.6780	0.6250	0.3333	0.5833	0.3051	0.3333

รูปที่ 4.7 หน้าต่างแสดงผลลัพธ์จากการฝึกสอนโครงข่ายแบบซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพ

-ส่วน Test มีขั้นตอนการทำงานดังนี้

1. เลือกไฟล์ข้อมูลทดสอบที่จะนำเข้าสู่ระบบ โดยเลือกที่ปุ่ม จากนั้นจะปรากฏ Dialog Box ให้เลือกไฟล์ ดังรูปที่ 4.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

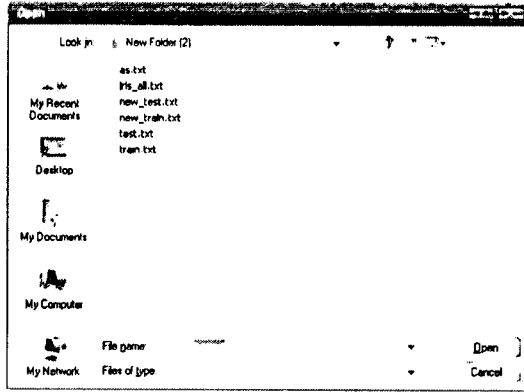
#1 SFAM

Train

Test

```

Input Node
Output Node
แสดงเวกเตอร์
จำนวนชั้น
จำนวนซ่อน
Input Pattern
5.5000 3.0000 5.2000 2.0000 100
6.2000 3.4000 5.4000 2.3000 100
5.9000 3.0000 5.1000 1.8000 100
count = 30
Pattern Ordered
0.8333 0.3750 0.8983 0.7083
0.9167 0.4167 0.9432 0.7533
0.8444 0.4167 0.8644 0.9167
0.5556 0.1250 0.5763 0.5000
0.4722 0.0833 0.6780 0.5833
    
```



```

Weight (รวมที่ 1000)
0.0000 0.1250 0.0769 0.0000 0.6111 0.0000 0.8475 0.7917
0.3611 0.0833 0.8610 0.5833 0.0000 0.2500 0.0339 0.0000
0.1657 0.1250 0.3330 0.3750 0.3333 0.4167 0.3051 0.3333
    
```

รูปที่ 4.8 หน้าต่างการเลือกไฟล์ข้อมูลทดสอบของระบบซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพ

6. เมื่อข้อมูลถูกนำเข้าสู่ระบบแล้วจะแสดงผลข้อมูลที่นำเข้ามา พร้อมทั้งจำนวนอินพุตแพทเทินทั้งหมด โดยระบบจะทำการนอมอลไลซ์ข้อมูลให้อยู่ในช่วงที่เหมาะสมกับการทำงานของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพ และแสดงผลในส่วน Normalize จากนั้นระบบจะทำการทดสอบประสิทธิภาพของแบบจำลองและแสดงผลลัพธ์เป็นเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องของการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล ดังรูปที่ 4.9

Test

Graph Save Clear

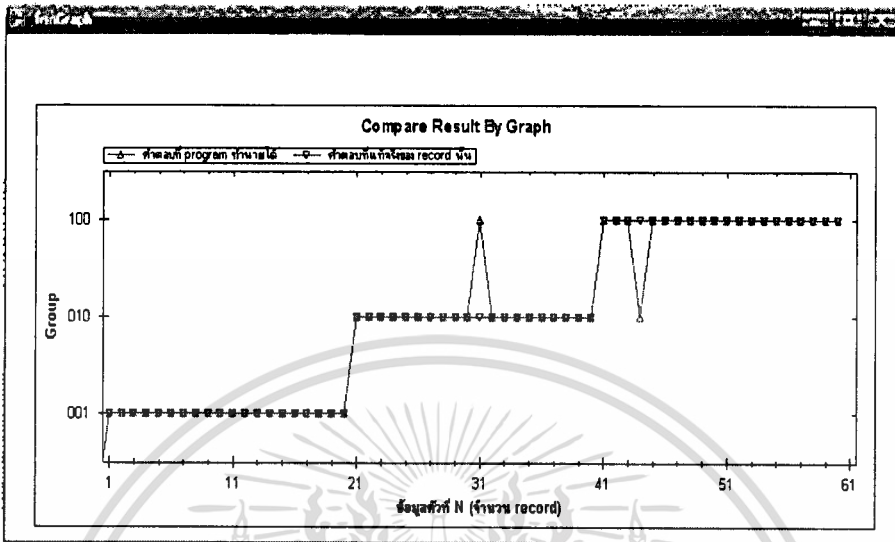
```

5.1000 2.6000 5.6000 1.4000 100
5.3000 3.4000 5.6000 2.4000 100
6.0000 3.0000 4.6000 1.8000 100
count = 60
Normalize
0.8611 0.3333 0.8644 0.7500
0.5833 0.3333 0.7737 0.8750
0.5000 0.2500 0.7737 0.5417
0.5556 0.5833 0.7737 0.9583
0.4722 0.4167 0.6441 0.7083
Result
row: 042 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 043 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 044 > Output: 100 Result: 010 (Wrong)
row: 045 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 046 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 047 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 048 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 049 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 050 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 051 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 052 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 053 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 054 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 055 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 056 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 057 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 058 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 059 > Output: 100 Result: 100 (Right)
row: 060 > Output: 100 Result: 100 (Right)
Right result = 57 >>> 95.00%
Wrong result = 3 >>> 5.00%
    
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดรูปที่ 4.9 หน้าต่างของโปรแกรมเมื่อทำการทดสอบโครงข่ายซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพไปใช้

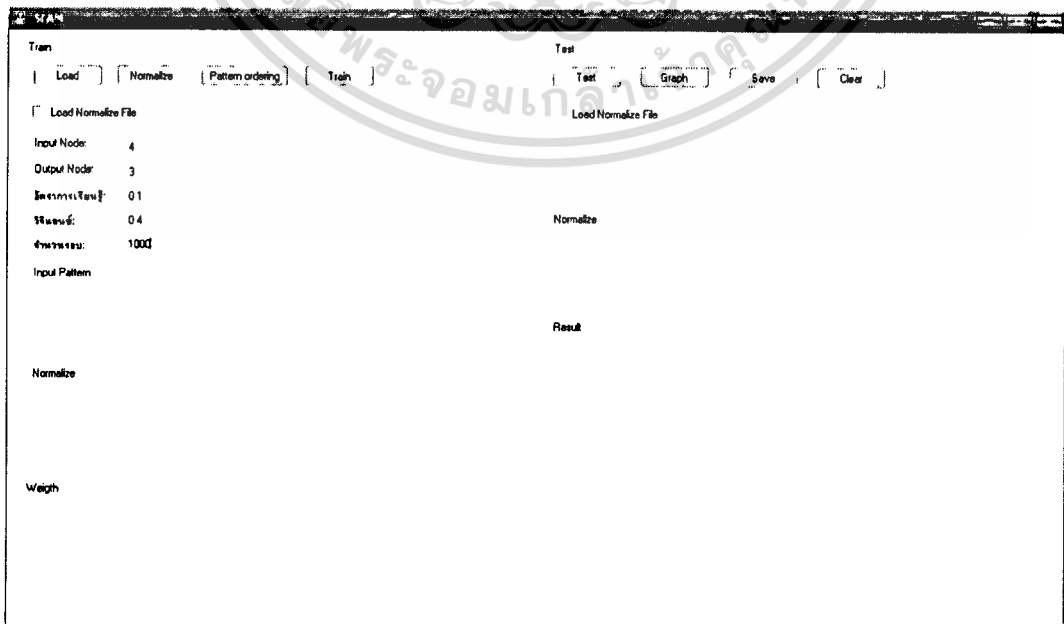
7. ผู้ใช้สามารถดูผลลัพธ์จากการทดสอบในรูปแบบของกราฟได้ โดยการกดปุ่ม **Show Graph** ซึ่งกราฟจะแสดงผลที่โครงข่ายทดสอบได้ เทียบกับกลุ่มคำตอบของข้อมูลนั้น ดังรูปที่ 4.10

รูปที่ 4.10 ตัวอย่างหน้าต่างแสดงผลลัพธ์จากการทดสอบโครงข่ายแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ เทียบกับคำตอบ

4.1.2 โปรแกรมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ (Ordered Fuzzy ARTMAP)

จากหน้าต่างเมนูหลัก เมื่อทำการเลือก **Order Fuzzy ARTMAP** จะนำเข้าสู่หน้าต่างการฝึกสอนและทดสอบโดยอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ ดังรูปที่ 4.11

รูปที่ 4.11 หน้าต่างโปรแกรมของอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาโดยไม่ได้รับอนุญาตจะถือว่าผิดกฎหมาย โปรดอ่านเงื่อนไขการใช้งานที่แนบมา

โปรแกรมประกอบด้วยการทำงาน 2 ส่วน ดังนี้

- ส่วน Train มีขั้นตอนการทำงานดังนี้

1. กำหนดพารามิเตอร์ที่ใช้ในการฝึกสอนกับชุดข้อมูลฝึกสอนนั้นๆ ดังรูปที่ 4.12

Train

Load Normalize File

Input Node: 4

Output Node: 3

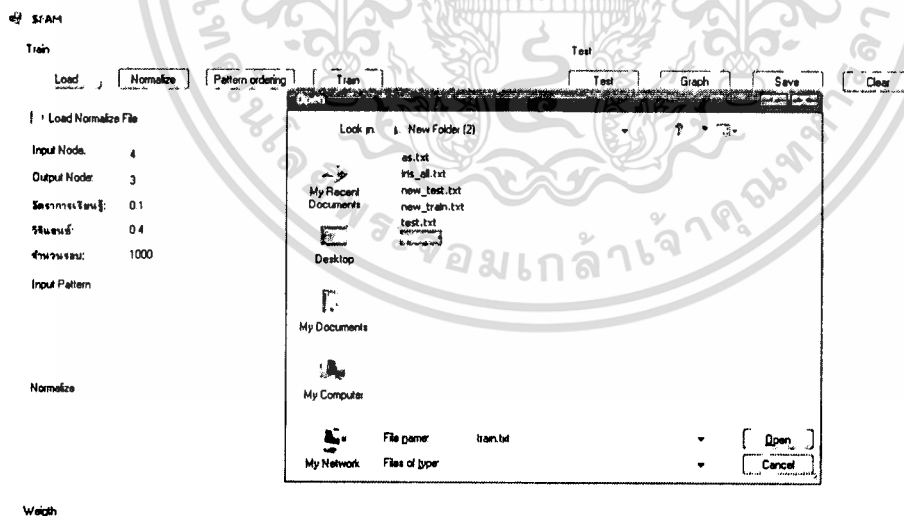
อัตราการเรียนรู้: 0.1

วิจิลแลนซ์: 0.4

จำนวนรอบ: 1000

รูปที่ 4.12 หน้าต่างในการกำหนดพารามิเตอร์ที่ใช้ในระบบบอร์เดอร์พีชชีอาร์ทแมพ

2. เลือกไฟล์ข้อมูลฝึกสอนที่จะนำเข้าสู่ระบบ โดยเลือกที่ปุ่ม จากนั้นจะปรากฏ Dialog Box ให้เลือกไฟล์ ดังรูปที่ 4.13

รูปที่ 4.13 หน้าต่างการเลือกไฟล์ข้อมูลฝึกสอนของระบบบอร์เดอร์พีชชีอาร์ทแมพ

3. เมื่อข้อมูลถูกนำเข้าสู่ระบบแล้วจะแสดงผลข้อมูลที่นำเข้ามาพร้อมทั้งจำนวนอินพุทแพทเทิน เอกสารเป็นเอกสารที่ส่งงานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ทั้งหมดในส่วนของ Input Pattern ดังรูปที่ 4.14
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Train

Input Node:

Output Node:

อัตราการเรียนรู้: 1

วิชันแนล:

จำนวนรอบ: 1000

Input Pattern

6.5000	3.0000	5.2000	2.0000	100
6.2000	3.4000	5.4000	2.3000	100
5.9000	3.0000	5.1000	1.8000	100

count = 90

รูปที่ 4.14 หน้าต่างของโปรแกรมเมื่อนำข้อมูลเข้าสู่ระบบบอร์เคอร์ฟิชชีอาร์ทแมพ

4. เมื่อนำเข้าสู่ชุดข้อมูลฝึกสอนแล้วจะทำการแปลงข้อมูลให้อยู่ในช่วงที่เหมาะสมกับการทำงานของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟิชชีอาร์ทแมพ โดยเลือกที่ปุ่ม จากนั้นระบบจะทำการนอมอลไลซ์ข้อมูลที่นำเข้ามาและแสดงผลในส่วน Normalize ดังรูปที่ 4.15

Train

Input Node:

Output Node:

อัตราการเรียนรู้:

วิชันแนล:

จำนวนรอบ: 1000

Input Pattern

6.5000	3.0000	5.2000	2.0000	100
6.2000	3.4000	5.4000	2.3000	100
5.9000	3.0000	5.1000	1.8000	100

count = 90

Normalize

0.6667	0.4167	0.7119	0.9167
0.5556	0.2083	0.6780	0.7500
0.6111	0.4167	0.7119	0.7917
0.5278	0.5833	0.7458	0.9167
0.4444	0.4167	0.6949	0.7083

รูปที่ 4.15 หน้าต่างแสดงผลข้อมูลที่ผ่านการนอมอลไลซ์ของระบบบอร์เคอร์ฟิชชีอาร์ทแมพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. จากนั้นทำการจัดลำดับชุดข้อมูลฝึกสอนก่อนนำเข้าสู่โครงข่ายเพื่อประมวลผล โดยเลือกที่ปุ่ม เมื่อระบบทำการจัดลำดับข้อมูลแล้วจะแสดงผลในส่วน Pattern Ordered ดังรูปที่ 4.16

Train

Input Node:

Output Node:

อัตราการเรียนรู้:

วิคัลลนซ์:

จำนวนรอบ: 1000

Input Pattern

6.5000	3.0000	5.2000	2.0000	100
6.2000	3.4000	5.4000	2.3000	100
5.9000	3.0000	5.1000	1.8000	100

count = 90

Pattern Ordered

0.8333	0.3750	0.8983	0.7083
0.9167	0.4167	0.9492	0.8333
0.9444	0.4167	0.8644	0.9167
0.5556	0.1250	0.5763	0.5000
0.4722	0.0833	0.6780	0.5833

รูปที่ 4.16 หน้าต่างแสดงผลข้อมูลที่ผ่านการจัดลำดับการนำเข้าของระบบออร์เคสตรี้ฟิชชีอาร์ทแมพ

6. เมื่อจัดลำดับการนำเข้าข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จากนั้นเลือกปุ่ม เพื่อนำชุดข้อมูลดังกล่าวเข้าสู่โครงข่ายเพื่อทำการฝึกสอนตามกระบวนการทำงานของอัลกอริทึมโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟิชชีอาร์ทแมพ และผลลัพธ์ของการฝึกสอนจะแสดงในส่วนของ Weight ดังรูปที่ 4.17

Train

Input Node:
 Output Node:
 อัตราการเรียนรู้:
 วิจัยนอร์ช:
 จำนวนรอบ:
 Input Pattern
 6.5000 3.0000 5.2000 2.0000 100
 6.2000 3.4000 5.4000 2.3000 100
 5.9000 3.0000 5.1000 1.8000 100

, count = 90

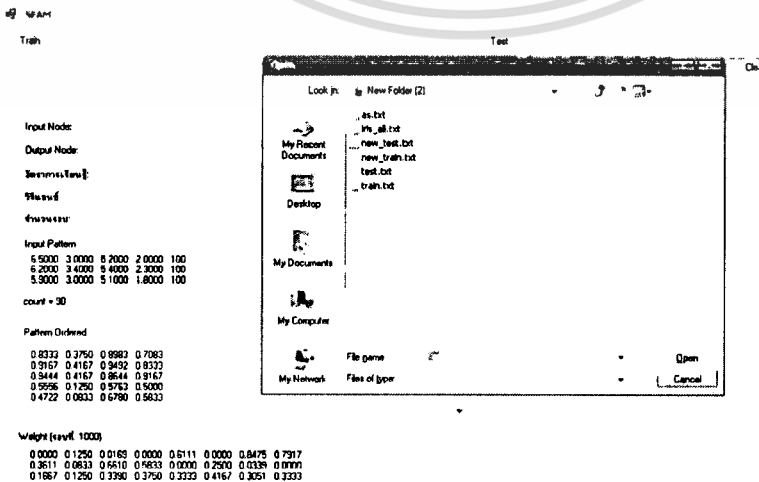
Pattern Ordered
 0.8333 0.3750 0.8983 0.7083
 0.9167 0.4167 0.9492 0.8333
 0.9444 0.4167 0.8644 0.9167
 0.5556 0.1250 0.5763 0.5000
 0.4722 0.0833 0.6780 0.5833

Weight (รวมที่: 1000)
 0.0000 0.1250 0.0169 0.0000 0.6111 0.0000 0.8475 0.7917
 0.3611 0.0833 0.6610 0.5833 0.0000 0.2500 0.0339 0.0000
 0.1667 0.1250 0.3390 0.3750 0.3333 0.4167 0.3051 0.3333

รูปที่ 4.17 หน้าต่างแสดงผลลัพธ์จากการฝึกสอนของระบบบอร์เคอร์ฟิชซอร์ทแมพ

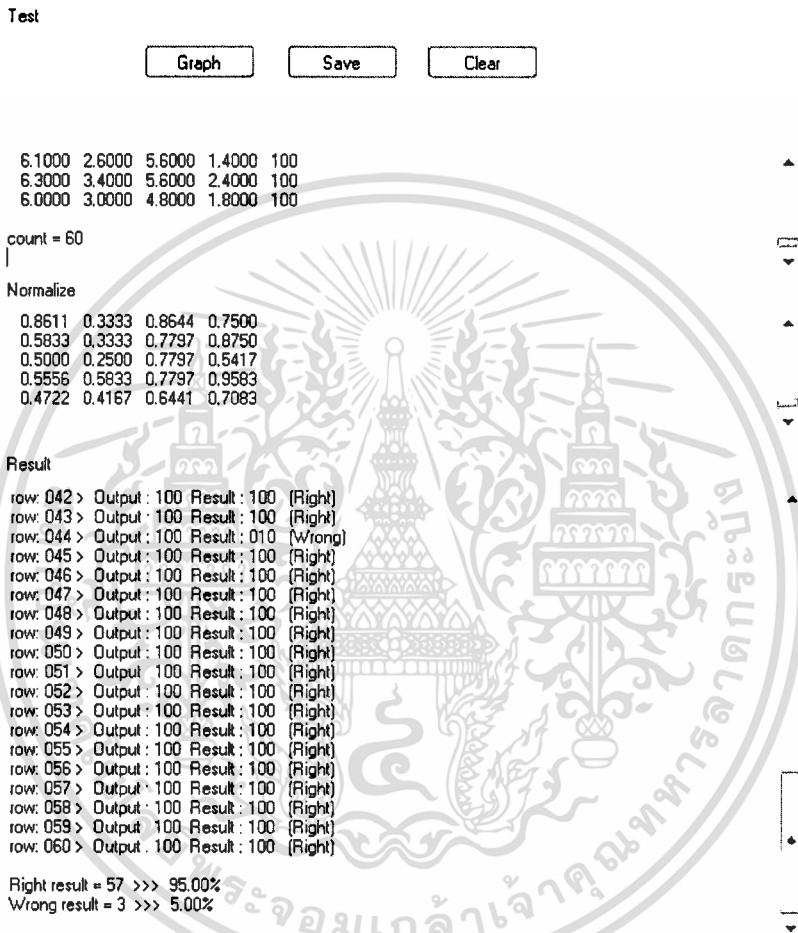
-ส่วน Test มีขั้นตอนการทำงานดังนี้

1. เลือกไฟล์ข้อมูลทดสอบที่จะนำเข้าสู่ระบบ โดยเลือกที่ปุ่ม จากนั้นจะปรากฏ Dialog Box ให้เลือกไฟล์ ดังรูปที่ 4.18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดรูปที่ 4.18 หน้าต่างการเลือกไฟล์ข้อมูลทดสอบของระบบบอร์เคอร์ฟิชซอร์ทแมพการนำไปใช้

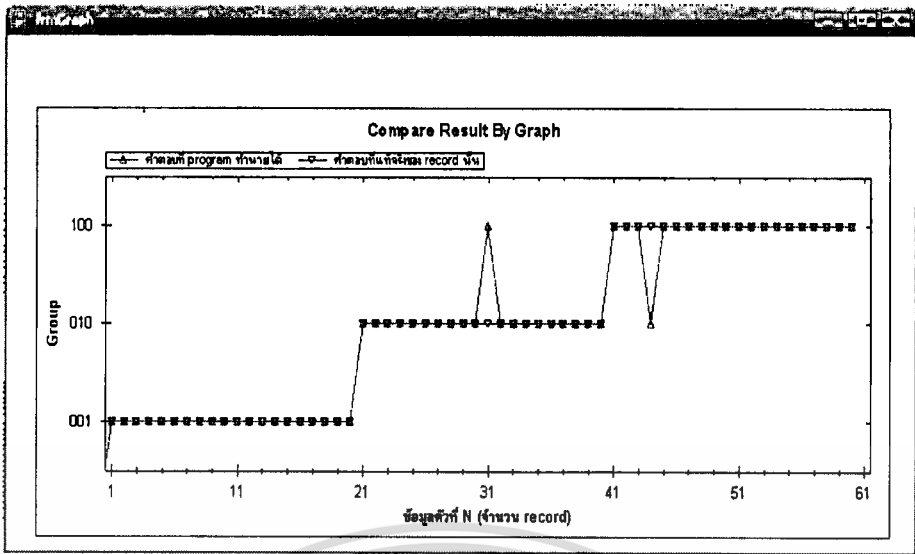
2. เมื่อข้อมูลถูกนำเข้าสู่ระบบแล้วจะแสดงผลข้อมูลที่นำเข้ามาพร้อมทั้งจำนวนอินพุตแพทเทินทั้งหมด โดยระบบจะทำการนอมอลไลซ์ข้อมูลให้อยู่ในช่วงที่เหมาะสมกับการทำงานของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพ และแสดงผลในส่วน Normalize จากนั้นระบบจะทำการทดสอบประสิทธิภาพของแบบจำลองและแสดงผลลัพธ์เป็นเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องของการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล ดังรูปที่ 4.19

รูปที่ 4.19 หน้าต่าง โปรแกรมเมื่อทำการทดสอบของระบบออร์เคเดอร์พีชชีอาร์ทแมพ

3. ผู้ใช้สามารถดูผลลัพธ์จากการทดสอบในรูปแบบของกราฟได้ โดยการกดปุ่ม ซึ่งกราฟจะแสดงผลลัพธ์การทดสอบโครงข่ายโดยเทียบกับกลุ่มคำตอบของข้อมูลนั้น ดังรูปที่ 4.20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

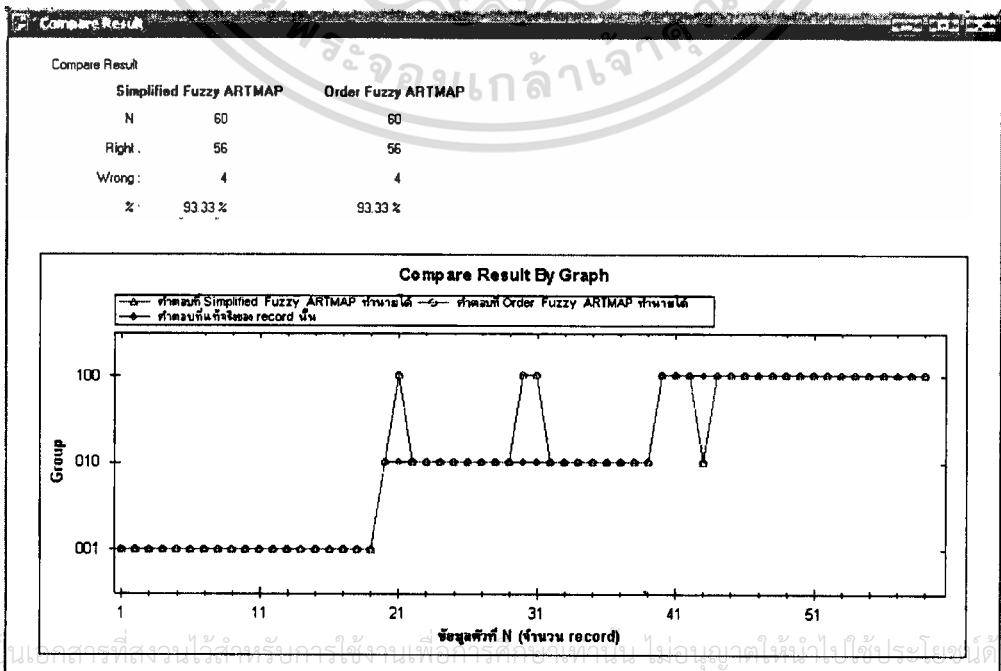

รูปที่ 4.20 ตัวอย่างหน้าต่างแสดงผลพรีจกการทดสอบอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซี่อาร์ทแมพเทียบกับคำตอบ

4.1.3 โปรแกรมเปรียบเทียบผลลัพธ์ของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซี่อาร์ทแมพ และอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซี่อาร์ทแมพ

จากหน้าจอเมนูหลักของโปรแกรมผู้ใช้สามารถเลือกที่ปุ่ม Compare Result เพื่อ

- ดูผลลัพธ์การเปรียบเทียบดังนี้
- คำตอบที่แท้จริงของข้อมูลนั้น
- คำตอบที่ได้จากการทดสอบจากโครงข่ายแบบซิมพลิไฟด์ฟัซซี่อาร์ทแมพ
- คำตอบที่ได้จากการทดสอบจากอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซี่อาร์ทแมพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณี **รูปที่ 4.21** แสดงผลการเปรียบเทียบผลลัพธ์จาก 2 อัลกอริทึมและคำตอบของข้อมูลนั้น นำไปใช้

4.2 ข้อมูลที่ใช้ในการทดลอง

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการทดลองเป็นข้อมูลซึ่งอยู่ในรูปของ Text File มีดังนี้

Iris Data

ข้อมูลดอก Iris ประกอบไปด้วยคุณลักษณะ 4 อย่าง หรือ 4 แอตทริบิวต์ ที่แตกต่างกัน โดยมีจำนวนข้อมูลทั้งหมด 150 ตัวอย่าง มีทั้งหมด 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีข้อมูล 50 ตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็นข้อมูลฝึกสอน 90 ตัวอย่าง และข้อมูลทดสอบ 60 ตัวอย่าง ดังรูปที่ 4.22

File	Edit	Format	View	Help
4.9	3.0	1.4	0.2	0.001
4.6	3.1	1.5	0.2	0.001
5.4	3.9	1.7	0.4	0.001
5.0	3.4	1.5	0.2	0.001
4.9	3.1	1.5	0.1	0.001
4.8	3.4	1.6	0.2	0.001
4.3	3.0	1.1	0.1	0.001
5.7	4.4	1.5	0.4	0.001
5.1	3.5	1.4	0.3	0.001

รูปที่ 4.22 ตัวอย่างข้อมูล Iris Data

Heart Data

ข้อมูล Heart ประกอบไปด้วยคุณลักษณะ 13 อย่าง หรือ 13 แอตทริบิวต์ ที่แตกต่างกัน โดยมีจำนวนข้อมูลทั้งหมด 270 ตัวอย่าง มีทั้งหมด 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 มีข้อมูล 150 ตัวอย่าง และกลุ่มที่ 2 มีข้อมูล 120 ตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็นข้อมูลฝึกสอน 189 ตัวอย่าง และข้อมูลทดสอบ 81 ตัวอย่าง ดังรูปที่ 4.23

```

File Edit Format View Help
64.0 1.0 4.0 128.0 263.0 0.0 0.0 105.0 1.0 0.2 2.0 1.0 7.0 01
74.0 0.0 2.0 120.0 269.0 0.0 2.0 121.0 1.0 0.2 1.0 1.0 3.0 01
65.0 1.0 4.0 120.0 177.0 0.0 0.0 140.0 0.0 0.4 1.0 0.0 7.0 01
54.0 1.0 4.0 120.0 188.0 0.0 0.0 113.0 0.0 1.4 2.0 1.0 7.0 10
44.0 1.0 2.0 130.0 219.0 0.0 2.0 188.0 0.0 0.0 1.0 0.0 3.0 01
44.0 1.0 4.0 112.0 290.0 0.0 2.0 153.0 0.0 0.0 1.0 1.0 3.0 10
51.0 1.0 3.0 110.0 175.0 0.0 0.0 123.0 0.0 0.6 1.0 0.0 3.0 01
59.0 1.0 3.0 150.0 212.0 1.0 0.0 157.0 0.0 1.6 1.0 0.0 3.0 01
71.0 0.0 2.0 160.0 302.0 0.0 0.0 162.0 0.0 0.4 1.0 2.0 3.0 01

```

รูปที่ 4.23 ตัวอย่างข้อมูล Heart Data

Glass Data

ข้อมูล Glass ประกอบไปด้วยคุณลักษณะ 9 อย่าง หรือ 9 แอตทริบิวต์ ที่แตกต่างกัน โดยมีจำนวนข้อมูลทั้งหมด 214 ตัวอย่าง มีทั้งหมด 7 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 มีข้อมูล 70 ตัวอย่าง กลุ่มที่ 2 มีข้อมูล 176 ตัวอย่าง กลุ่มที่ 3 มีข้อมูล 17 ตัวอย่าง กลุ่มที่ 4 มีข้อมูล 0 ตัวอย่าง กลุ่มที่ 5 มีข้อมูล 13 ตัวอย่าง กลุ่มที่ 6 มีข้อมูล 9 ตัวอย่าง กลุ่มที่ 7 มีข้อมูล 29 ตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็นข้อมูลฝึกสอน 149 ตัวอย่าง และข้อมูลทดสอบ 65 ตัวอย่าง ดังรูปที่ 4.24

```

File Edit Format View Help
1.51793 12.79 3.50 1.12 73.03 0.64 8.77 0.00 0.00 0000001
1.51793 13.21 3.48 1.41 72.64 0.59 8.43 0.00 0.00 0000001
1.51837 13.14 2.84 1.28 72.85 0.55 9.07 0.00 0.00 0000001
1.52223 13.21 3.77 0.79 71.99 0.13 10.02 0.00 0.00 0000001
1.52152 13.05 3.65 0.87 72.22 0.19 9.85 0.00 0.17 0000001
1.51754 13.39 3.66 1.19 72.79 0.57 8.27 0.00 0.11 0000001
1.51755 13.00 3.60 1.36 72.99 0.57 8.40 0.00 0.11 0000001
1.51571 12.72 3.46 1.56 73.20 0.67 8.09 0.00 0.24 0000001
1.51596 12.79 3.61 1.62 72.97 0.64 8.07 0.00 0.26 0000001

```

รูปที่ 4.24 ตัวอย่างข้อมูล Glass Data

Diabetes Data

ข้อมูล Diabetes ประกอบไปด้วยคุณลักษณะ 8 อย่าง หรือ 8 แอตทริบิวต์ ที่แตกต่างกัน โดยมีจำนวนข้อมูลทั้งหมด 768 ตัวอย่าง มีทั้งหมด 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 มีข้อมูล 500 ตัวอย่าง กลุ่มที่ 2 มีข้อมูล 268 ตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็นข้อมูลฝึกสอน 538 ตัวอย่าง และข้อมูลทดสอบ 230 ตัวอย่าง ดังรูปที่ 4.25

```

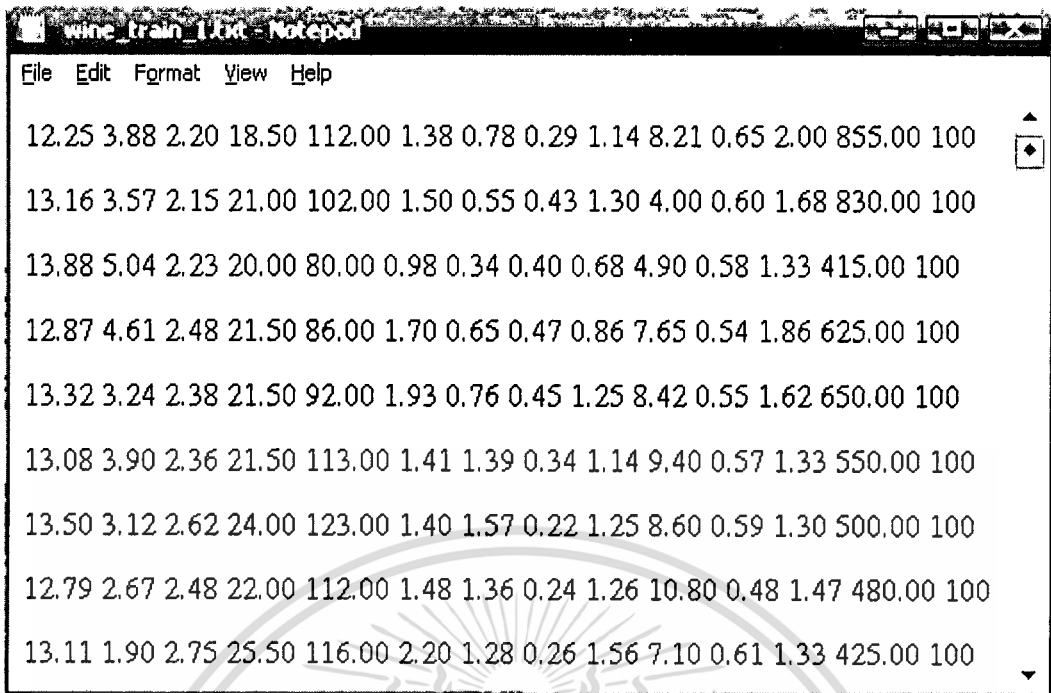
diabetes_train.txt - Notepad
File Edit Format View Help
1.0 97.0 66.0 15.0 140.0 23.2 0.487 22.0 01
13.0 145.0 82.0 19.0 110.0 22.2 0.245 57.0 01
5.0 117.0 92.0 0.0 0.0 34.1 0.337 38.0 01
5.0 109.0 75.0 26.0 0.0 36.0 0.546 60.0 01
3.0 88.0 58.0 11.0 54.0 24.8 0.267 22.0 01
6.0 92.0 92.0 0.0 0.0 19.9 0.188 28.0 01
10.0 122.0 78.0 31.0 0.0 27.6 0.512 45.0 01
4.0 103.0 60.0 33.0 192.0 24.0 0.966 33.0 01
11.0 138.0 76.0 0.0 0.0 33.2 0.42 35.0 01

```

รูปที่ 4.25 ตัวอย่างข้อมูล Diabetes Data

Wine Data

ข้อมูล Wine ประกอบไปด้วยคุณลักษณะ 13 อย่าง หรือ 13 แอตทริบิวต์ ที่แตกต่างกัน โดยมีจำนวนข้อมูลทั้งหมด 178 ตัวอย่าง มีทั้งหมด 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 มีข้อมูล 59 ตัวอย่าง กลุ่มที่ 2 มีข้อมูล 71 ตัวอย่าง กลุ่มที่ 3 มีข้อมูล 48 ตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็นข้อมูลฝึกสอน 125 ตัวอย่าง และข้อมูลทดสอบ 23 ตัวอย่าง ดังรูปที่ 4.26

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
12.25	3.88	2.20	18.50	112.00	1.38	0.78	0.29	1.14	8.21	0.65	2.00	855.00	100
13.16	3.57	2.15	21.00	102.00	1.50	0.55	0.43	1.30	4.00	0.60	1.68	830.00	100
13.88	5.04	2.23	20.00	80.00	0.98	0.34	0.40	0.68	4.90	0.58	1.33	415.00	100
12.87	4.61	2.48	21.50	86.00	1.70	0.65	0.47	0.86	7.65	0.54	1.86	625.00	100
13.32	3.24	2.38	21.50	92.00	1.93	0.76	0.45	1.25	8.42	0.55	1.62	650.00	100
13.08	3.90	2.36	21.50	113.00	1.41	1.39	0.34	1.14	9.40	0.57	1.33	550.00	100
13.50	3.12	2.62	24.00	123.00	1.40	1.57	0.22	1.25	8.60	0.59	1.30	500.00	100
12.79	2.67	2.48	22.00	112.00	1.48	1.36	0.24	1.26	10.80	0.48	1.47	480.00	100
13.11	1.90	2.75	25.50	116.00	2.20	1.28	0.26	1.56	7.10	0.61	1.33	425.00	100

รูปที่ 4.26 ตัวอย่างข้อมูล Wine Data

4.3 ผลการทดลองและการวิเคราะห์

4.3.1 ผลการทดลอง

ในการทดลองจะพิจารณาปัจจัยหลายๆ ประการ เช่น จำนวนรอบในการฝึกสอน ลำดับของอินพุตแพทเทินที่นำเข้าฝึกสอน โดยพิจารณาว่ามีผลต่อผลลัพธ์หรือไม่ มากน้อยเพียงใดซึ่งได้ผลการทดลอง ดังนี้

4.3.1.1 Iris data

ทำการแบ่งข้อมูลที่ใช้ในการฝึกสอน โครงข่ายออกเป็น 5 ชุด โดยแต่ละชุดจะมีลำดับในการฝึกสอน โครงข่ายไม่เหมือนกัน จากจำนวนข้อมูลทั้งหมด 150 ตัวอย่าง แบ่งเป็น ข้อมูลฝึกสอน 90 ตัวอย่าง ข้อมูลทดสอบ 60 ตัวอย่าง

กำหนดค่าพารามิเตอร์ดังนี้

- Input Node : 4
- Output Node : 3
- อัตราการเรียนรู้ (β) : 0.1
- วิจิเลนซ์ (ρ) : 0.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

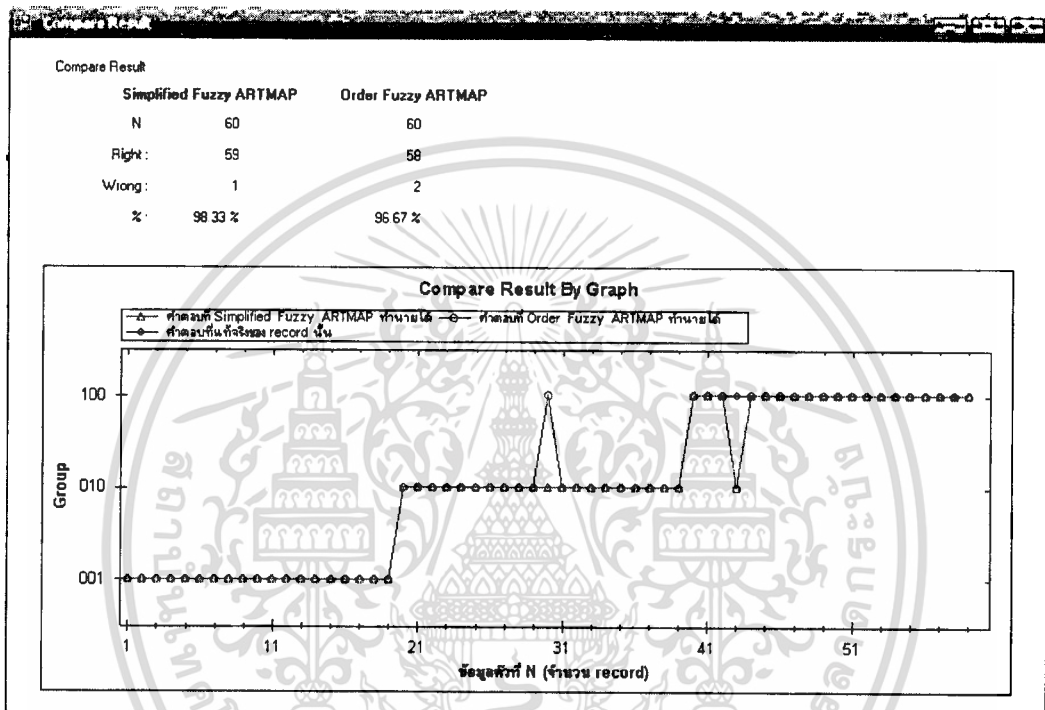
ตารางที่ 4.1 สรุปผลการทดลองข้อมูล Iris ของซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพและออร์เคอร์พีชชีอาร์ทแมพ

สรุปข้อมูลชุด Iris				
		เฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ความถูกต้อง(%)		เฉลี่ย(%)
		Iris ชุดที่		
รวมที่ 1	SFAM	Iris ชุดที่ 1	95.00	94.00
		Iris ชุดที่ 2	96.67	
		Iris ชุดที่ 3	93.33	
		Iris ชุดที่ 4	93.33	
		Iris ชุดที่ 5	91.67	
	Ordered FAM	Iris ชุดที่ 1	93.33	93.33
		Iris ชุดที่ 2	93.33	
		Iris ชุดที่ 3	93.33	
		Iris ชุดที่ 4	93.33	
		Iris ชุดที่ 5	93.33	
รวมที่ 10	SFAM	Iris ชุดที่ 1	95.00	93.66
		Iris ชุดที่ 2	93.33	
		Iris ชุดที่ 3	93.33	
		Iris ชุดที่ 4	93.33	
		Iris ชุดที่ 5	93.33	
	Ordered FAM	Iris ชุดที่ 1	93.33	93.33
		Iris ชุดที่ 2	93.33	
		Iris ชุดที่ 3	93.33	
		Iris ชุดที่ 4	93.33	
		Iris ชุดที่ 5	93.33	
รวมที่ 100	SFAM	Iris ชุดที่ 1	98.33	95.00
		Iris ชุดที่ 2	95.00	
		Iris ชุดที่ 3	96.67	
		Iris ชุดที่ 4	93.33	
		Iris ชุดที่ 5	91.67	
	Ordered FAM	Iris ชุดที่ 1	96.67	96.67
		Iris ชุดที่ 2	96.67	
		Iris ชุดที่ 3	96.67	
		Iris ชุดที่ 4	96.67	
		Iris ชุดที่ 5	96.67	
รวมที่ 1000	SFAM	Iris ชุดที่ 1	98.33	95.33
		Iris ชุดที่ 2	95.00	
		Iris ชุดที่ 3	96.67	
		Iris ชุดที่ 4	95.00	
		Iris ชุดที่ 5	91.67	
	Ordered FAM	Iris ชุดที่ 1	96.67	96.67
		Iris ชุดที่ 2	96.67	
		Iris ชุดที่ 3	96.67	
		Iris ชุดที่ 4	96.67	
		Iris ชุดที่ 5	96.67	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 ผลความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลของ Iris ด้วยซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพและออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ

สรุปข้อมูลชุด Iris				
อัลกอริทึม	จำนวนรอบฝึกสอน	ความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลสูงสุด		
		Max	Min	Average
SFAM	100	98.33	91.67	95.33
Ordered FAM	100	96.67	96.67	96.67

รูปที่ 4.27 กราฟเปรียบเทียบการทดลองของข้อมูล Iris

จากการทดลองข้อมูล Iris โดยใช้พารามิเตอร์ตามที่ระบุ พบว่าอัลกอริทึมซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพและออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพสามารถจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้ถูกต้องใกล้เคียงกัน แต่จากการทดลองโดยใช้ข้อมูล 5 ชุด ที่มีการสลับลำดับกัน จะเห็นได้ว่าลำดับการนำเข้าข้อมูลฝึกสอนมีผลต่อผลลัพธ์ในการจำแนกหมวดหมู่ของอัลกอริทึมของซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพแต่ไม่มีผลต่อผลลัพธ์ในการจำแนกหมวดหมู่ของอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ ส่งผลให้ในการทำการทดลองอัลกอริทึมซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพเพื่อหาโมเดลที่สามารถจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้ถูกต้องที่สุด จะต้องทดลองข้อมูลให้ครบทั้ง 5 ชุดที่จำนวนรอบเท่ากัน เนื่องจากผลการทดลองในแต่ละชุดไม่เหมือนกัน แต่สำหรับอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพผลลัพธ์ของข้อมูลทั้ง 5 ชุดในจำนวนรอบที่เท่ากันมีค่าเท่ากันเสมอ

4.3.1.2 Heart data

ทำการแบ่งข้อมูลที่ใช้ในการฝึกสอนโครงข่ายออกเป็น 5 ชุด โดยแต่ละชุดจะมีลำดับในการฝึกสอนโครงข่ายไม่เหมือนกัน จากจำนวนข้อมูลทั้งหมด 270 ตัวอย่าง แบ่งเป็น ข้อมูลฝึกสอน 189 ตัวอย่าง ข้อมูลทดสอบ 81 ตัวอย่าง

กำหนดค่าพารามิเตอร์ดังนี้

- Input Node : 13
- Output Node : 2
- อัตราการเรียนรู้ (β) : 0.1
- วิจิเลนซ์ (ρ) : 0.8

ตารางที่ 4.3 สรุปผลการทดลองข้อมูล Heart ของซิมพลิไฟด์พีชชีอาร์ทแมพและออร์เคอร์พีชชีอาร์ทแมพ

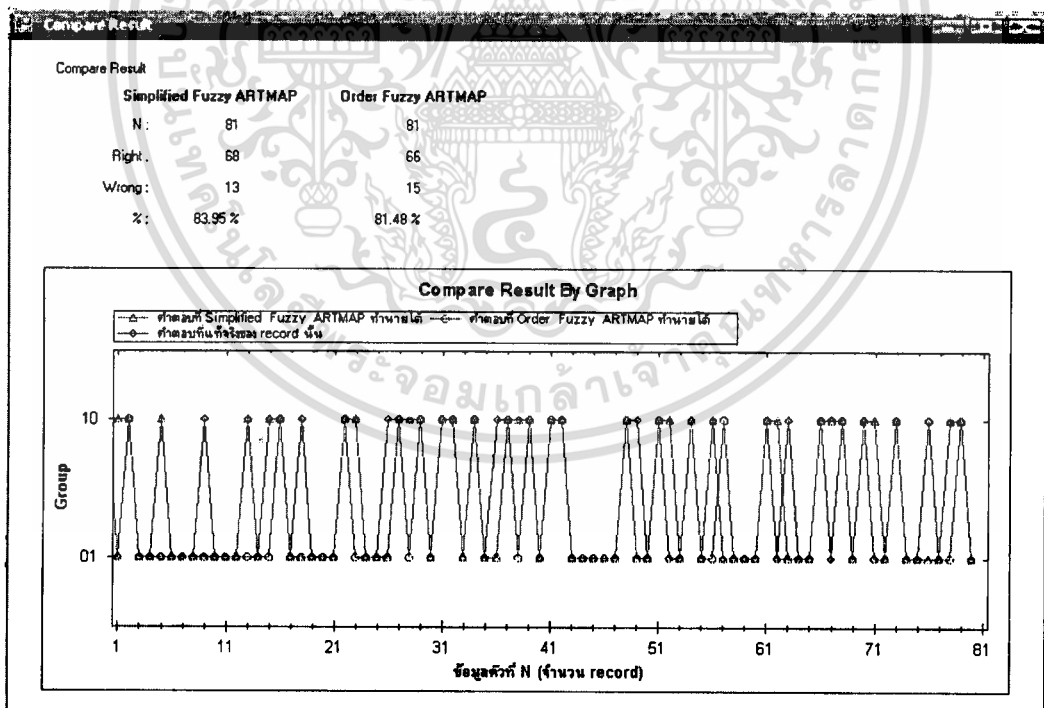
สรุปข้อมูลชุด Heart				
รอบที่	วิธีการ	เปอร์เซ็นต์ความถูกต้อง(%)	เฉลี่ย(%)	
		Heart ชุดที่ 1	67.90	74.32
Heart ชุดที่ 2	71.60			
Heart ชุดที่ 3	76.54			
Heart ชุดที่ 4	79.01			
Heart ชุดที่ 5	76.54			
รอบที่ 1	SFAM	Heart ชุดที่ 1	67.90	
		Heart ชุดที่ 2		
		Heart ชุดที่ 3		
		Heart ชุดที่ 4		
		Heart ชุดที่ 5		
รอบที่ 10	Ordered FAM	Heart ชุดที่ 1	67.90	
		Heart ชุดที่ 2		
		Heart ชุดที่ 3		
		Heart ชุดที่ 4		
		Heart ชุดที่ 5		
รอบที่ 100	SFAM	Heart ชุดที่ 1	79.51	
		Heart ชุดที่ 2		
		Heart ชุดที่ 3		
		Heart ชุดที่ 4		
		Heart ชุดที่ 5		
	รอบที่ 100	Ordered FAM	Heart ชุดที่ 1	74.07
			Heart ชุดที่ 2	
			Heart ชุดที่ 3	
			Heart ชุดที่ 4	
			Heart ชุดที่ 5	
รอบที่ 100	SFAM	Heart ชุดที่ 1	69.63	
		Heart ชุดที่ 2		
		Heart ชุดที่ 3		
		Heart ชุดที่ 4		
		Heart ชุดที่ 5		
	รอบที่ 100	Ordered FAM	Heart ชุดที่ 1	79.01
			Heart ชุดที่ 2	
			Heart ชุดที่ 3	
			Heart ชุดที่ 4	
			Heart ชุดที่ 5	

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รวมที่ 1000	SFAM	Heart ชุดที่ 1	55.56	66.42
		Heart ชุดที่ 2	59.26	
		Heart ชุดที่ 3	75.31	
		Heart ชุดที่ 4	70.37	
		Heart ชุดที่ 5	71.60	
	Ordered FAM	Heart ชุดที่ 1	81.48	81.48
		Heart ชุดที่ 2	81.48	
		Heart ชุดที่ 3	81.48	
		Heart ชุดที่ 4	81.48	
		Heart ชุดที่ 5	81.48	

ตารางที่ 4.4 ผลความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลของ Heart ด้วยซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพและออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ

สรุปข้อมูลชุด Heart				
อัลกอริทึม	จำนวนรอบฝึกสอน	ความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลสูงสุด		
		Max	Min	Average
SFAM	10	83.95	75.31	79.51
Ordered FAM	1000	81.48	81.48	81.48

รูปที่ 4.28 กราฟเปรียบเทียบการทดลองของข้อมูล Heart

จากการทดลองข้อมูล Heart โดยใช้พารามิเตอร์ตามที่ระบุ จากค่าเฉลี่ยในการจำแนกหมวดหมู่พบว่าอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพสามารถจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้ถูกต้องมากกว่าซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพและจากการทดลองโดยใช้ข้อมูล 5 ชุด ที่มีการสลับลำดับกันไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเห็นได้ว่าลำดับการนำเข้าข้อมูลฝึกสอนมีผลต่อผลลัพธ์ในการจำแนกหมวดหมู่ของอัลกอริทึม ซิมพลิไฟด์ฟิชชีอาร์ทแมพแต่ไม่มีผลต่อผลลัพธ์ในการจำแนกหมวดหมู่ของอัลกอริทึมออร์เดอร์ ฟิชชีอาร์ทแมพ ส่งผลให้ในการทำการทดลองอัลกอริทึมซิมพลิไฟด์ฟิชชีอาร์ทแมพเพื่อหาโมเดล ที่สามารถจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้ถูกต้องที่สุด จะต้องทดลองข้อมูลให้ครบทั้ง 5 ชุดที่จำนวน รอบเท่ากัน เนื่องจากผลการทดลองในแต่ละชุดไม่เหมือนกัน แต่สำหรับอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟิชชี อาร์ทแมพนั้น ผลลัพธ์ของข้อมูลทั้ง 5 ชุดในจำนวนรอบที่เท่ากันมีค่าเท่ากันเสมอ

4.3.1.3 Glass data

ทำการแบ่งข้อมูลที่ใช้ในการฝึกสอน โครงข่ายออกเป็น 5 ชุด โดยแต่ละชุดจะมีลำดับในการ ฝึกสอนโครงข่ายไม่เหมือนกัน จากจำนวนข้อมูลทั้งหมด 214 ตัวอย่าง แบ่งเป็น ข้อมูลฝึกสอน 149 ตัวอย่าง ข้อมูลทดสอบ 65 ตัวอย่าง

กำหนดค่าพารามิเตอร์ดังนี้

- Input Node : 9
- Output Node : 7
- อัตราการเรียนรู้ (β) : 0.1
- วิจิเลนซ์ (ρ) : 0.9

ตารางที่ 4.5 สรุปผลการทดลองข้อมูล Glass ของซิมพลิไฟด์ฟิชชีอาร์ทแมพและออร์เดอร์ฟิชชี อาร์ทแมพ

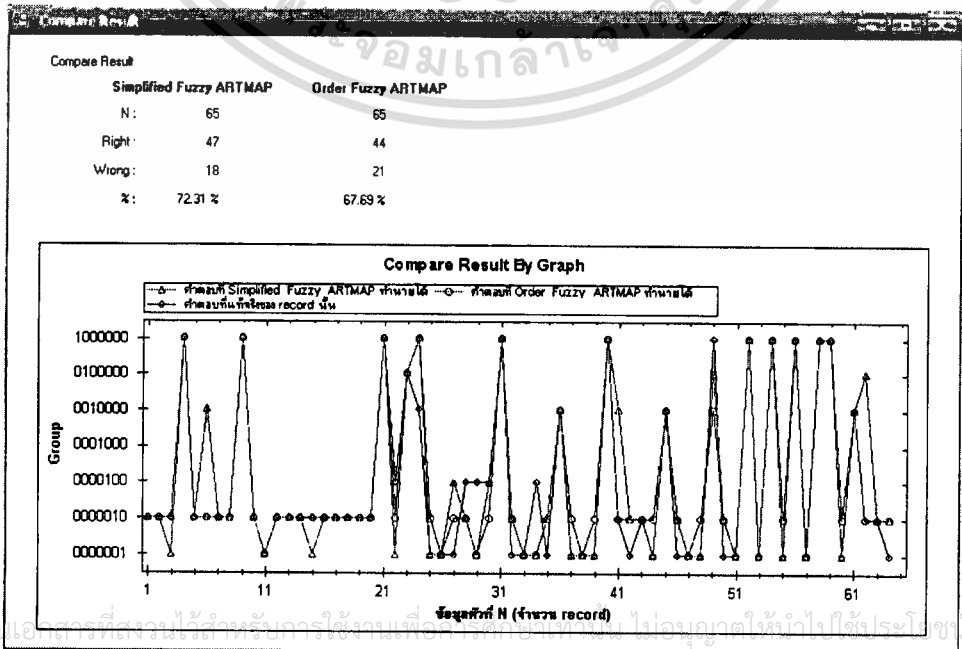
สรุปข้อมูลชุด Glass			
		เปอร์เซ็นต์ความถูกต้อง(%)	เฉลี่ย(%)
		รอบที่ 1	SFAM
Glass ชุดที่ 2	50.77		
Glass ชุดที่ 3	61.54		
Glass ชุดที่ 4	72.31		
Glass ชุดที่ 5	72.31		
Ordered FAM	Glass ชุดที่ 1		60.00
	Glass ชุดที่ 2		60.00
	Glass ชุดที่ 3		60.00
	Glass ชุดที่ 4		60.00
	Glass ชุดที่ 5		60.00
รอบที่ 10	SFAM	Glass ชุดที่ 1	64.62
		Glass ชุดที่ 2	56.92
		Glass ชุดที่ 3	66.15
		Glass ชุดที่ 4	64.62
		Glass ชุดที่ 5	63.08
	Ordered FAM	Glass ชุดที่ 1	67.69
		Glass ชุดที่ 2	67.69
		Glass ชุดที่ 3	67.69
		Glass ชุดที่ 4	67.69
		Glass ชุดที่ 5	67.69

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รอบที่ 100	SFAM	Glass ชุดที่ 1	52.31	56.00
		Glass ชุดที่ 2	52.31	
		Glass ชุดที่ 3	60.00	
		Glass ชุดที่ 4	58.46	
		Glass ชุดที่ 5	56.92	
รอบที่ 100	Ordered FAM	Glass ชุดที่ 1	58.46	58.46
		Glass ชุดที่ 2	58.46	
		Glass ชุดที่ 3	58.46	
		Glass ชุดที่ 4	58.46	
		Glass ชุดที่ 5	58.46	
รอบที่ 1000	SFAM	Glass ชุดที่ 1	55.38	52.92
		Glass ชุดที่ 2	56.92	
		Glass ชุดที่ 3	49.23	
		Glass ชุดที่ 4	46.15	
		Glass ชุดที่ 5	56.92	
รอบที่ 1000	Ordered FAM	Glass ชุดที่ 1	58.46	58.46
		Glass ชุดที่ 2	58.46	
		Glass ชุดที่ 3	58.46	
		Glass ชุดที่ 4	58.46	
		Glass ชุดที่ 5	58.46	

ตารางที่ 4.6 ผลความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลของ Glass ด้วยซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพและ ออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ

สรุปข้อมูลชุด Glass				
อัลกอริทึม	จำนวนรอบฝึกสอน	ความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลสูงสุด		
		Max	Min	Average
SFAM	1	72.31	50.77	63.69
Ordered FAM	10	67.69	67.69	67.69

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ว่าห้ามเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้ลงในเว็บไซต์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกที่รูปที่ 4.29 กราฟเปรียบเทียบการทดลองของข้อมูล Glass ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการทดลองข้อมูล Glass โดยใช้พารามิเตอร์ตามที่ระบุ จากค่าเฉลี่ยในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลพบว่าอัลกอริทึมออร์เคอร์พีซซีอาร์ทแมพ สามารถจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้ถูกต้องมากกว่าซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพและจากการทดลองโดยใช้ข้อมูล 5 ชุด ที่มีการสลับลำดับกัน จะเห็นได้ว่าลำดับการนำเข้าข้อมูลฝึกสอนมีผลต่อผลลัพธ์ในการจำแนกหมวดหมู่ของอัลกอริทึมของซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพแต่ไม่มีผลต่อผลลัพธ์ในการจำแนกหมวดหมู่ของอัลกอริทึมออร์เคอร์พีซซีอาร์ทแมพ ส่งผลให้ในการทำการทดลองอัลกอริทึมซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพเพื่อหาโมเดลที่สามารถจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้ถูกต้องที่สุด จะต้องทดลองข้อมูลให้ครบทั้ง 5 ชุดที่จำนวนรอบเท่ากัน เนื่องจากผลการทดลองในแต่ละชุดไม่เหมือนกัน แต่สำหรับอัลกอริทึมออร์เคอร์พีซซีอาร์ทแมพ ผลลัพธ์ของข้อมูลทั้ง 5 ชุดในจำนวนรอบที่เท่ากันมีค่าเท่ากันเสมอ

4.3.1.4 Diabetes data

ทำการแบ่งข้อมูลที่ใช้ในการฝึกสอนโครงข่ายออกเป็น 5 ชุด โดยแต่ละชุดจะมีลำดับในการฝึกสอนโครงข่ายไม่เหมือนกัน จากจำนวนข้อมูลทั้งหมด 768 ตัวอย่าง แบ่งเป็น ข้อมูลฝึกสอน 538 ตัวอย่าง ข้อมูลทดสอบ 230 ตัวอย่าง

กำหนดค่าพารามิเตอร์ดังนี้

- Input Node : 8
- Output Node : 2
- อัตราการเรียนรู้ (β) : 0.1
- วิจิเลนซ์ (ρ) : 0.6

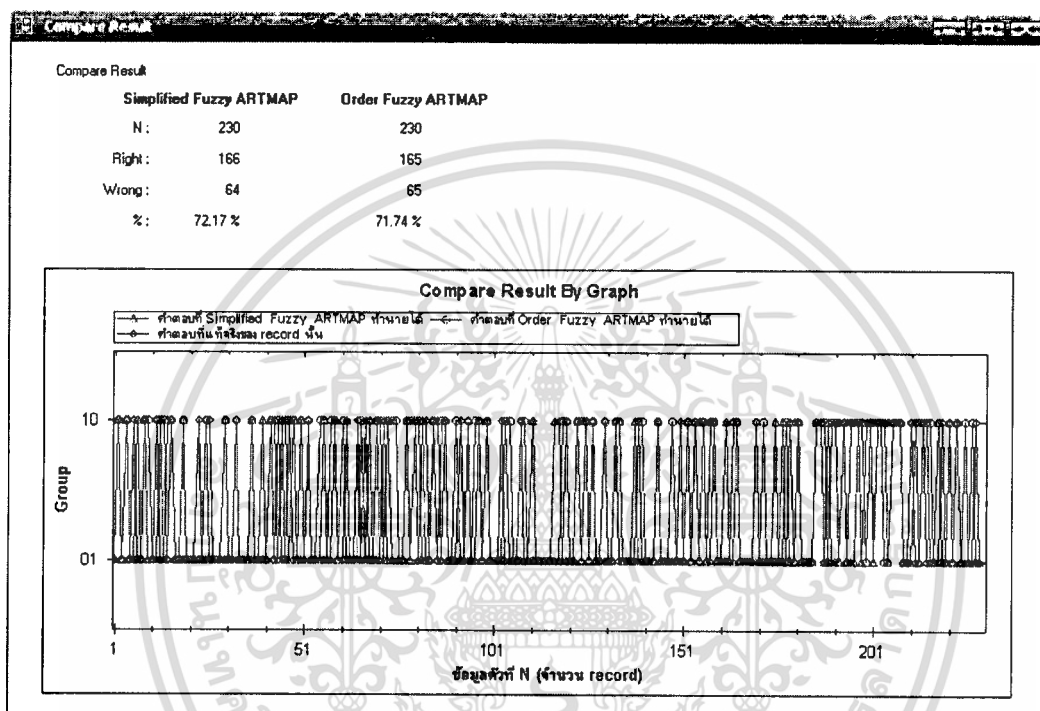
ตารางที่ 4.7 สรุปผลการทดลองข้อมูล Diabetes ของซิมพลิ ไฟด์พีซีซีอาร์ทแมพและออร์เคอร์พีซีซีอาร์ทแมพ

สรุปข้อมูลชุด Diabetes				
		เปอร์เซ็นต์ความถูกต้อง(%)		เฉลี่ย(%)
		Diabetes ชุดที่		
รวมที่ 1	SFAM	Diabetes ชุดที่ 1	66.52	65.91
		Diabetes ชุดที่ 2	68.70	
		Diabetes ชุดที่ 3	61.30	
		Diabetes ชุดที่ 4	60.87	
		Diabetes ชุดที่ 5	72.17	
	Ordered FAM	Diabetes ชุดที่ 1	64.78	64.78
		Diabetes ชุดที่ 2	64.78	
		Diabetes ชุดที่ 3	64.78	
		Diabetes ชุดที่ 4	64.78	
		Diabetes ชุดที่ 5	64.78	
รวมที่ 10	SFAM	Diabetes ชุดที่ 1	66.96	68.00
		Diabetes ชุดที่ 2	68.70	
		Diabetes ชุดที่ 3	65.65	
		Diabetes ชุดที่ 4	68.26	
		Diabetes ชุดที่ 5	70.43	
	Ordered FAM	Diabetes ชุดที่ 1	66.52	66.52
		Diabetes ชุดที่ 2	66.52	
		Diabetes ชุดที่ 3	66.52	
		Diabetes ชุดที่ 4	66.52	
		Diabetes ชุดที่ 5	66.52	
รวมที่ 100	SFAM	Diabetes ชุดที่ 1	63.91	67.39
		Diabetes ชุดที่ 2	70.87	
		Diabetes ชุดที่ 3	66.96	
		Diabetes ชุดที่ 4	66.09	
		Diabetes ชุดที่ 5	69.13	
	Ordered FAM	Diabetes ชุดที่ 1	71.74	71.74
		Diabetes ชุดที่ 2	71.74	
		Diabetes ชุดที่ 3	71.74	
		Diabetes ชุดที่ 4	71.74	
		Diabetes ชุดที่ 5	71.74	
รวมที่ 1000	SFAM	Diabetes ชุดที่ 1	64.35	66.52
		Diabetes ชุดที่ 2	60.43	
		Diabetes ชุดที่ 3	70.43	
		Diabetes ชุดที่ 4	68.70	
		Diabetes ชุดที่ 5	68.70	
	Ordered FAM	Diabetes ชุดที่ 1	58.26	58.26
		Diabetes ชุดที่ 2	58.26	
		Diabetes ชุดที่ 3	58.26	
		Diabetes ชุดที่ 4	58.26	
		Diabetes ชุดที่ 5	58.26	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 ผลความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลของ Diabetes ด้วยซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพและ ออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ

สรุปข้อมูลชุด Diabetes				
อัลกอริทึม	จำนวนรอบฝึกสอน	ความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลสูงสุด		
		Max	Min	Average
SFAM	1	72.17	60.87	65.91
Ordered FAM	100	71.74	71.74	71.74

รูปที่ 4.30 กราฟเปรียบเทียบการทดลองของข้อมูล Diabetes

จากการทดลองข้อมูล Diabetes โดยใช้พารามิเตอร์ตามที่ระบุ จากค่าเฉลี่ยในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลพบว่าอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพสามารถจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้ถูกต้องมากกว่าซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพ และจากการทดลองโดยใช้ข้อมูล 5 ชุด ที่มีการสลับลำดับกัน จะเห็นได้ว่าลำดับการนำเข้าข้อมูลฝึกสอนมีผลต่อผลลัพธ์ในการจำแนกหมวดหมู่ของอัลกอริทึมของซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพแต่ไม่มีผลต่อผลลัพธ์ในการจำแนกหมวดหมู่ของอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ ส่งผลให้ในการทำการทดลองอัลกอริทึมซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพเพื่อหาโมเดลที่สามารถจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้ถูกต้องที่สุด จะต้องทดลองข้อมูลให้ครบทั้ง 5 ชุดที่จำนวนรอบเท่ากัน เนื่องจากผลการทดลองในแต่ละชุดไม่เหมือนกัน แต่สำหรับอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ ผลลัพธ์ของข้อมูลทั้ง 5 ชุดในจำนวนรอบที่เท่ากันมีค่าเท่ากันเสมอ

4.3.1.5 Wine data

ทำการแบ่งข้อมูลที่ใช้ในการฝึกสอนโครงข่ายออกเป็น 5 ชุด โดยแต่ละชุดจะมีลำดับในการฝึกสอนโครงข่ายไม่เหมือนกัน จากจำนวนข้อมูลทั้งหมด 178 ตัวอย่าง แบ่งเป็น ข้อมูลฝึกสอน 125 ตัวอย่าง ข้อมูลทดสอบ 23 ตัวอย่าง

กำหนดค่าพารามิเตอร์ดังนี้

- Input Node : 13
- Output Node : 3
- อัตราการเรียนรู้ (β) : 0.1
- วิจิเลนซ์ (ρ) : 0.8

ตารางที่ 4.9 สรุปผลการทดลองข้อมูล Wine ของซิมพลิไฟด์ฟิชชีอาร์ทแมพและออร์เดอร์ฟิชชีอาร์ทแมพ

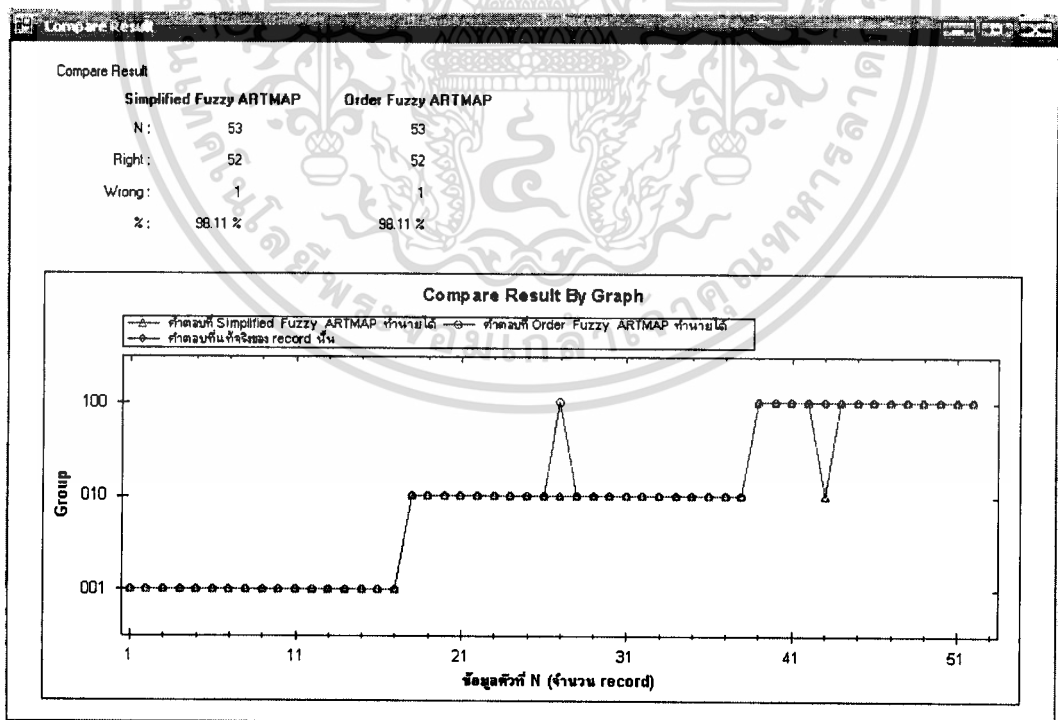
สรุปข้อมูลชุด Wine				
		เปอร์เซ็นต์ความถูกต้อง(%)	เฉลี่ย(%)	
		Wine ชุดที่ 1	96.23	95.09
Wine ชุดที่ 2	94.34			
Wine ชุดที่ 3	94.34			
Wine ชุดที่ 4	98.11			
Wine ชุดที่ 5	92.45			
รอบที่ 1	SFAM	Wine ชุดที่ 1	98.11	
		Wine ชุดที่ 2	98.11	
		Wine ชุดที่ 3	98.11	
		Wine ชุดที่ 4	98.11	
		Wine ชุดที่ 5	98.11	
รอบที่ 10	SFAM	Wine ชุดที่ 1	94.34	
		Wine ชุดที่ 2	96.23	
		Wine ชุดที่ 3	90.57	
		Wine ชุดที่ 4	96.23	
		Wine ชุดที่ 5	90.57	
รอบที่ 10	Ordered FAM	Wine ชุดที่ 1	96.23	
		Wine ชุดที่ 2	96.23	
		Wine ชุดที่ 3	96.23	
		Wine ชุดที่ 4	96.23	
		Wine ชุดที่ 5	96.23	
รอบที่ 100	SFAM	Wine ชุดที่ 1	94.34	
		Wine ชุดที่ 2	94.34	
		Wine ชุดที่ 3	94.34	
		Wine ชุดที่ 4	94.34	
		Wine ชุดที่ 5	94.34	
	รอบที่ 100	Ordered FAM	Wine ชุดที่ 1	92.45
			Wine ชุดที่ 2	92.45
			Wine ชุดที่ 3	92.45
			Wine ชุดที่ 4	92.45
			Wine ชุดที่ 5	92.45

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รอบที่ 1000	SFAM	Wine ชุดที่ 1	96.23	95.10
		Wine ชุดที่ 2	96.23	
		Wine ชุดที่ 3	94.34	
		Wine ชุดที่ 4	92.45	
		Wine ชุดที่ 5	96.23	
	Ordered FAM	Wine ชุดที่ 1	92.45	92.45
		Wine ชุดที่ 2	92.45	
		Wine ชุดที่ 3	92.45	
		Wine ชุดที่ 4	92.45	
		Wine ชุดที่ 5	92.45	

ตารางที่ 4.10 ผลความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลของ Wine ด้วยซิมพลิไฟด์ฟัซซีอาร์ทแมพและออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพ

สรุปข้อมูลชุด Wine				
อัลกอริทึม	จำนวนรอบฝึกสอน	ความถูกต้องในการจำแนกข้อมูลสูงสุด		
		Max	Min	Average
SFAM	1	98.11	92.45	95.09
Ordered FAM	1	98.11	98.11	98.11

รูปที่ 4.31 กราฟเปรียบเทียบการทดลองของข้อมูล Wine

จากการทดลองข้อมูล Wine โดยใช้พารามิเตอร์ตามที่ระบุ จากค่าเฉลี่ยในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลพบว่าอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซีอาร์ทแมพสามารถจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถูกต้องมากกว่าซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพและจากการทดลองโดยใช้ข้อมูล 5 ชุด ที่มีการสลับลำดับกัน จะเห็นได้ว่าลำดับการนำเข้าข้อมูลฝึกสอนมีผลต่อผลลัพธ์ในการจำแนกหมวดหมู่ของอัลกอริทึมของซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพแต่ไม่มีผลต่อผลลัพธ์ในการจำแนกหมวดหมู่ของอัลกอริทึมของซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพ ส่งผลให้ในการทำการทดลองอัลกอริทึมซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพเพื่อหาโมเดลที่สามารถจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้ถูกต้องที่สุด จะต้องทดลองข้อมูลให้ครบทั้ง 5 ชุดที่จำนวนรอบเท่ากัน เนื่องจากผลการทดลองในแต่ละชุดไม่เหมือนกัน แต่สำหรับอัลกอริทึมของซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพ ผลลัพธ์ของข้อมูลทั้ง 5 ชุดในจำนวนรอบที่เท่ากันมีค่าเท่ากันเสมอ

4.3.2 วิเคราะห์ผลการทดลอง

จากผลการทดลองการจำแนกหมวดหมู่ของข้อมูลตัวอย่าง 5 ชุด สามารถวิเคราะห์ผลการทดลองได้จาก 3 ปัจจัย ดังนี้

1. ลำดับของอินพุตแพทเทินที่นำเข้าฝึกสอน จากการทดลองข้อมูลตัวอย่างทั้ง 5 ชุด จะเห็นได้ว่าลำดับการนำเข้าข้อมูลฝึกสอน มีผลต่อผลลัพธ์ในการจำแนกหมวดหมู่ของอัลกอริทึมของซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพ แต่ไม่มีผลต่อผลลัพธ์ในการจำแนกหมวดหมู่ของอัลกอริทึมของซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพ ส่งผลให้ในการทำการทดลองอัลกอริทึมซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพเพื่อหาโมเดลที่สามารถจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้ถูกต้องที่สุด จะต้องทดลองข้อมูลให้ครบทั้ง 5 ชุดที่จำนวนรอบเท่ากัน เนื่องจากผลการทดลองในแต่ละชุดไม่เหมือนกัน แต่สำหรับอัลกอริทึมของซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพ ผลลัพธ์ของข้อมูลทั้ง 5 ชุดในจำนวนรอบที่เท่ากันมีค่าเท่ากันเสมอ

2. ความสามารถในการจำแนกหมวดหมู่ จากการทดลองข้อมูลตัวอย่างทั้ง 5 ชุดการทดลองของข้อมูลแต่ละชนิด คือ Iris, Heart, Glass, Diabetes, Wine พบว่าค่าเฉลี่ยความถูกต้องในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลของอัลกอริทึมของซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพสามารถจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้ถูกต้องมากกว่าซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพ

3. ความสามารถในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลขึ้นอยู่กับข้อกำหนดพารามิเตอร์ที่เหมาะสมซึ่งเมื่อมีการปรับค่าพารามิเตอร์แล้วค่าความถูกต้องของข้อมูลอาจมีการเปลี่ยนแปลง

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลโดยใช้โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิฟายด์ฟัซซี่อาร์ทแมพ (Simplified Fuzzy ARTMAP) และอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซี่อาร์ทแมพ (Ordered Fuzzy ARTMAP) ในโครงการนี้สามารถสรุปผลการดำเนินงานและสรุปผลการทดลอง รวมถึงข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาในโครงการนี้สามารถสรุปผลดำเนินงาน ได้ดังนี้

- ในการศึกษาทฤษฎีและอัลกอริทึมต่างของการทำดาต้าไมนิ่ง (Data Mining) ทำให้ทราบว่าดาต้าไมนิ่งเป็นกระบวนการที่ใช้วิเคราะห์และค้นหาความสัมพันธ์ข้อมูลที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในฐานข้อมูล ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการทำดาต้าไมนิ่งนั้น มีประโยชน์อย่างมากในการนำไปใช้ จึงได้มีการพัฒนาโครงการที่นำเสนอการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล โดยใช้โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิฟายด์ฟัซซี่อาร์ทแมพ ซึ่งเป็นโครงข่ายแบบหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลและอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซี่อาร์ทแมพ ซึ่งเป็นอัลกอริทึมที่ผสมผสานระหว่างอัลกอริทึมออร์เดริง (Ordering Algorithm) และ โครงข่ายประสาทเทียมฟัซซี่อาร์ทแมพ (Fuzzy ARTMAP) จึงได้พัฒนาโครงการนี้ขึ้นเพื่อศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล

- ในการเรียนรู้ของโครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิฟายด์ฟัซซี่อาร์ทแมพ จะให้ผลการทดลองที่แตกต่างกัน เนื่องจากลำดับการนำเข้าข้อมูลที่ใช้ในการฝึกสอนโครงข่ายมีผลต่อการเรียนรู้ของโครงข่าย ในขณะที่อัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซี่อาร์ทแมพมีกระบวนการในการจัดลำดับข้อมูลก่อนนำเข้าสู่การฝึกสอนโครงข่าย ทำให้ผลการทดลองในชุดข้อมูลเดียวกันไม่แตกต่างกัน จึงได้นำกระบวนการจัดลำดับข้อมูลนี้มาทำงานร่วมกับ โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิฟายด์ฟัซซี่อาร์ทแมพ ซึ่งเป็นการรวมข้อดีและหลีกเลี่ยงข้อเสียของทั้ง 2 โครงข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลให้มากขึ้น

- จากการศึกษาได้ทำการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลของทั้ง 2 อัลกอริทึมโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของข้อมูลทั้ง 5 ชุดการทดลองของข้อมูลแต่ละชนิด พบว่าอัลกอริทึมออร์เดอร์ฟัซซี่อาร์ทแมพสามารถจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้ถูกต้องมากกว่าซิมพลิฟายด์ฟัซซี่อาร์ทแมพ โดยพารามิเตอร์ที่กำหนดให้กับทั้งสองอัลกอริทึมไม่แตกต่างกัน แต่เนื่องจากลำดับการนำเข้าข้อมูลฝึกสอนมีผลต่อผลลัพธ์ในการจำแนกหมวดหมู่ของอัลกอริทึมของซิมพลิฟายด์ฟัซซี่อาร์ทแมพส่งผลให้การทดลองเพื่อหาโมเดลที่สามารถจำแนกหมวดหมู่ข้อมูลได้ถูกต้องที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับของงานวิจัยที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่ายหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

ระยะเวลาในการเรียนรู้มากขึ้น สำหรับอัลกอริทึมออร์เคอร์พีซซีอาร์ทแมพนั้นสามารถกำจัดข้อจำกัดในเรื่องลำดับของการนำเข้าข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ส่งผลให้การทดลองที่ข้อมูลชุดเดียวกันและรอบการเรียนรู้จำนวนเท่ากันให้ผลลัพธ์เหมือนกัน ทำให้สามารถใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ที่น้อยกว่าได้

5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาและพัฒนาระบบ

จากการศึกษาโครงการพัฒนาระบบงานนี้ สามารถสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาโครงการ ได้ดังนี้

1. ทำให้เข้าใจทฤษฎี และหลักการทำงานของอัลกอริทึมต่างๆ ในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล (Data Classification) มากขึ้น รวมถึงทำให้ทราบวิธีแก้ปัญหาเมื่อเจอปัญหาที่พบบ่อยในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล
2. ทำให้ได้โปรแกรมในการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล เพื่อใช้ในการทดสอบข้อมูลชุดต่างๆ ทำให้ทราบว่าข้อมูลชุดนั้นเหมาะสมกับอัลกอริทึมแบบใด ทำให้เราสามารถเลือกใช้อัลกอริทึมได้ตามวัตถุประสงค์

5.3 ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเปรียบเทียบการจำแนกหมวดหมู่ข้อมูล โดยใช้โครงข่ายประสาทเทียมแบบซิมพลิไฟด์พีซซีอาร์ทแมพและอัลกอริทึมออร์เคอร์พีซซีอาร์ทแมพ มีสิ่งที่จะต้องคำนึงหลายอย่าง ดังนี้

1. การปรับปรุงข้อมูลก่อนนำมาใช้ เป็นขั้นตอนที่ยุ่งยากและต้องระมัดระวังในการปรับปรุงข้อมูล ทำให้ต้องใช้เวลาในการจัดทำข้อมูลค่อนข้างมาก
2. ในการจัดแบ่งข้อมูลสำหรับฝึกสอนและทดสอบ จำเป็นต้องให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มที่นำเข้ามาฝึกสอนหรือทดสอบมีจำนวนใกล้เคียงกัน จึงต้องจัดทำข้อมูลให้ถูกต้อง
3. การกำหนดพารามิเตอร์ที่เหมาะสม ต้องคำนึงถึงการทำงานของแต่ละอัลกอริทึม

จากผลการศึกษาของทั้ง 2 อัลกอริทึม ยังมีข้อบกพร่องและความแม่นยำในเรื่องของข้อมูลที่นำมาใช้กับโครงข่ายทั้งสอง ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการที่จะนำไปพัฒนาต่อไป

บรรณานุกรม

- อติตตา ไพนุลย์. 2549. **การศึกษาเปรียบเทียบการจำแนกหมวดหมู่โดยใช้ฟัซซีอาร์ทแมพ และอาร์บีเอฟฟัซซีอาร์ทแมพ.** โครงการศึกษา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- George Bebis. et al. 1999. "An Ordering Algorithm for Pattern Presentation in Fuzzy ARTMAP That Tends to Improve Generalization Performance." **IEEE Trans. Neural Networks**, vol.10, pp. 768-778. USA.
- Mei Ming Kuan. et al. "An Experimental Study of Original and Ordered Fuzzy ARTMAP Neural Networks in Pattern Classification Tasks." **IEEE Trans. Neural Networks**, pp. 392-397. Sain Malaysia University.
- Tom Kasuba. 1993. "Simplified Fuzzy ARTMAP." In **AI Expert**, pp. 18-25. USA.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาววรรณวรรณ ขวัญละม้าย
วัน เดือน ปีเกิด	26 กันยายน 2526
วุฒิการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์
สถานที่สำเร็จการศึกษา	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
ปีที่สำเร็จการศึกษา	2549

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้